

Ontwerpbegroting 2027

Meerjarenraming 2028-2030 RDWI

Voorwoord

Samen werken aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Dat is de drijfveer van de Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug (RDWI). Wij geloven in de kracht van mensen en zetten de inwoner centraal in alles wat we doen. Vanuit vertrouwen, met oog voor maatwerk en een zorgvuldige balans tussen rechtmatigheid en doelmatigheid, helpen we onze inwoners. Meer voor elkaar.

Onze kernwaarden – vertrouwen, samenwerking en betrokkenheid – geven richting aan onze dienstverlening. We doen dit niet alleen: samen met gemeenten, partners en organisaties in het sociaal domein bundelen we onze krachten. Zo creëren we oplossingen die écht werken en bouwen we aan een inclusieve samenleving waarin iedereen een plek heeft.

De komende jaren staan in het teken van verandering. De Participatiewet in Balans, nieuwe wetsvoorstellen rond proactieve dienstverlening en handhaving, én de intensieve samenwerking met partners, zoals Biga Groep en lokale/regionale werkgevers, vragen om flexibiliteit en innovatie. De RDWI loopt op onderdelen al vooruit op de wetswijzigingen. Toch stelt de invoering van deze wetten eisen aan de dienstverlening aan onze inwoners. Dit heeft een effect op onze organisatie en de medewerkers. Het vraagt om zorgvuldige afstemming van processen, heldere communicatie en overleg met onze vijf gemeenten.

Tegelijkertijd spelen financiële uitdagingen bij gemeenten en politieke keuzes op landelijk en lokaal niveau een grote rol. Deze begroting is daarom opgesteld met oog voor deze dynamiek en met het besef dat we moeten blijven anticiperen op wat komt. Wat blijft, is onze ambitie: meer voor elkaar krijgen voor onze inwoners door samen te werken. We blijven in gesprek met gemeenten, partners en inwoners, zodat we samen koers houden in een veranderende omgeving.

De begroting gaat in op de doelen die we het komende jaar willen bereiken voor de inwoners van de ZOU-regio. We doen dat (mede) op basis van de Strategische kaders werk en inkomen 2024-2027, die door de gemeenteraden zijn vastgesteld en op de uitwerking daarvan in het Meerjarig strategisch plan. In dat plan geven we aan hoe we de komende jaren invulling willen geven aan ons beleid en ontwikkeling van onze organisatie.

We werken in gezamenlijkheid met de gemeenten aan de doorontwikkeling van de Planning & Control cyclus, waarbij we samen met de gemeenten verder bouwen aan een betrouwbare en financieel voorspelbare RDWI. In deze begroting zijn daarvoor de eerste stappen gezet, waaronder een aanpassing van de gehanteerde loon- en prijsindexaties. Daarnaast zijn de BUIG-lasten gebaseerd op de meest actuele gegevens. Verdere aanpassingen zullen in volgende P&C-documenten worden opgenomen.

Zeist, 8 juli 2026

Namens het bestuur van de Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug,

W.J. (Walter) van Dijk,
voorzitter

R.B. (Bernice) Ruiter,
directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord	2	
1. Samenvatting	4	
1.1	ONTWIKKELINGEN IN 2027 IN VOGELVLUCHT	4
1.2	DOELSTELLINGEN 2027	4
1.2	TOTAALOVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	5
1.3	TOTAALOVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER ONDERDEEL	6
2. Programma Werk en Inkomen	10	
2.1	ONTWIKKELING VAN HET BESTAND EN BUIG-BUDGET	10
2.2	RE-INTEGRATIE, PARTICIPATIE EN DIENSTVERLENING AAN WERKGEVERS	12
2.3	INKOMENSVOORZIENINGEN	17
2.4	DIENSTVERLENING AAN INBURGERAARS	20
2.5	HULP BIJ SCHULDEN EN HET VOORKÓMEN VAN SCHULDEN	21
2.6	REGELING OPVANG ONTHEEMDEN Oekraïne	22
3. Wet sociale werkvoorziening	24	
4. Paragrafen	25	
4.1	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	25
4.2	ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	30
4.3	FINANCIERING	30
4.4	BEDRIJFSVOERING	32
4.5	VERBONDEN PARTIJEN	34
4.6	WET OPEN OVERHEID	35
5. Financiële begroting	36	
5.1	ORGANISATIE EN APPARAATSKOSTEN	36
5.2	OVERZICHTEN PER GEMEENTE	38
5.3	GEPROGNOTISEERDE BALANS	40
5.4	STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN	41
5.5	EMU SALDO	41
5.6	OVERZICHT LASTEN PER TAAKVELD EN FORMATIE OVERHEAD	42
5.7	INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	42
6. Doelstellingen en kengetallen	43	
Bijlage 1 Bijdragen gemeenten 2028-2030	45	
Bijlage 2 Toelichting grondslagen prognose BUIG	48	

1. Samenvatting

In de ontwerpbegroting 2027 is geschetst welke dienstverlening in het komende jaar wordt aangeboden aan inwoners in de ZOU-regio, welke doelstellingen geformuleerd zijn in samenspraak met de gemeenten en wat de financiële vertaling van dit alles is.

1.1 Ontwikkelingen in 2027 in vogelvlucht

De komende jaren staan in het teken van verandering. De Participatiewet in Balans, mogelijke nieuwe wet- en regelgeving én de intensieve samenwerking met partners, zoals Biga Groep en lokale/regionale werkgevers, vragen om flexibiliteit en innovatie. Tegelijkertijd spelen financiële uitdagingen bij gemeenten en politieke keuzes op landelijk en lokaal niveau een grote rol. In 2027 komen de volgende ontwikkelingen op de RDWI af:

De menselijke maat wordt in diverse landelijke regelgeving steeds belangrijker, de kernwaarden van de RDWI sluiten hier goed op aan

De ontwikkelingen rondom de Participatiewet in Balans en andere wetsvoorstellen, zoals Handhaving sociale zekerheid, benadrukken het belang van werken vanuit vertrouwen en het centraal stellen van de ondersteuningsbehoefte van de inwoner. Er komt nog duidelijker de nadruk te liggen op het maken van een integrale afweging in de individuele situatie van de inwoner. Ook de ontwikkelingen binnen het schulddomein sluiten hierop aan. Vanuit haar kernwaarden beweegt de RDWI als organisatie al in de richting van de komende wet- en regelgeving. Deze transitie blijft ook de komende jaren de aandacht houden.

Het Rijksbeleid blijft een onzekere factor in de nabije toekomst

Het is nog niet duidelijk wat de effecten zijn van mogelijke nieuwe wet- en regelgeving, zoals de Wet proactieve dienstverlening SZW en de verandering van het tijdelijk verblijfsrecht van Oekraïense ontheemden. Ook de in 2026 nieuw ingestelde gemeenteraden zullen de lokale koers voor de komende jaren mede bepalen.

De RDWI probeert zo goed mogelijk met gemeenten mee te bewegen in deze tijd van financiële vraagstukken

De financiële vraagstukken bij gemeenten zullen de komende jaren een belangrijke rol blijven spelen. De financiële positie van gemeenten, op de korte en langere termijn, is een onzekerheid die door kan werken op de dienstverlening. Samen met de gemeenten maakt de RDWI keuzes voor kostenbeheersing en besparingsmogelijkheden.

Samen met Biga Groep werkt de RDWI in het project 'ZOU Werkt' aan een integrale aanpak re-integratie

In dit project wordt gewerkt aan het realiseren van een flexibele infrastructuur die meebeweegt met de behoeften van zowel werkzoekenden als de arbeidsmarkt. Naast beschut werk en ondersteuning voor mensen die onder de Banenafpraak vallen, wordt binnen dit project ook re-integratiebegeleiding aangeboden aan asielzoekers, statushouders en jongeren tot 27 jaar. Het project 'ZOU Werkt' biedt volop kans om de samenwerking met Biga Groep te verstevigen en te bestendigen richting de toekomst. Op basis van de uitkomsten van een evaluatie wordt deze ontwikkeling verder vormgeven.

1.2 Doelstellingen 2027

De Strategische kaders werk en inkomen 2024-2027 zijn leidend voor het beleid en de uitvoering in de komende jaren. Deze kaders sluiten aan bij de koers die in de afgelopen jaren binnen de RDWI is ingezet: we werken aan een inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen. Daarom is het uitgangspunt de inwoner centraal te stellen in zijn/haar ondersteuningsvraag. Daarbij wordt gewerkt vanuit vertrouwen in de inwoner, met een juiste balans tussen rechtmatigheid en doelmatigheid en passen we waar nodig maatwerk toe. Dit doet de RDWI niet alleen: samen met gemeenten, partners en organisaties in het sociaal domein worden de krachten gebundeld. Zo worden oplossingen

gecreëerd die écht werken en wordt er gezamenlijk gebouwd aan een inclusieve samenleving waarin iedereen een plek heeft.

Vanuit deze kernwaarden werkt de RDWI aan de dienstverlening voor de inwoners van de ZOU-regio. In deze begroting is inzichtelijk gemaakt welke doelstellingen de RDWI ten behoeve van de inwoners wil bereiken in 2027. Hiervoor zijn de volgende bouwstenen leidend:

- De Strategische kaders werk en inkomen 2024-2027;
- Het Meerjarig strategisch plan dat op basis van de Strategische kaders is opgesteld en vervolgens is vastgesteld door het algemeen bestuur RDWI op 17 april 2024;
- De ontwikkelingen die op de gemeenten en de RDWI afkomen, zoals geschetst in de kadernota 2027, inclusief de zienswijzen die door de gemeenteraden zijn meegegeven.

Bovenstaande bouwstenen sluiten op elkaar aan, waarbij het uitgangspunt is dat we doen wat nodig is om onze inwoners te ondersteunen. De RDWI heeft de ambitie om als een wendbare organisatie te blijven acteren binnen het brede sociale domein. Het uitvoeren van nieuwe taken als de situatie of wet- en regelgeving daarom vraagt, zoals ook de afgelopen jaren is gebeurd, is daar een voorbeeld van. Voor 2027 worden de volgende doelen nagestreefd:

- De ontwikkeling van het bestand BUIG houdt gelijke tred met de landelijke ontwikkeling;
- Inwoners die in staat zijn om betaald werk te verrichten worden hierin voldoende ondersteund;
- Inwoners hebben een zinvolle (on)betaalde daginvulling die aansluit bij hun mogelijkheden en waarbinnen zij zich verder kunnen ontwikkelen;
- De doorlooptijden van de inkomensondersteunende regelingen zijn zo kort mogelijk;
- We helpen inburgeraars duurzaam te participeren in de samenleving;
- We zetten in op vroegsignalering om (hogere) schulden te voorkomen;
- We houden onze dienstverlening toegankelijk voor inwoners en proberen wettelijke termijnen te halen.

De doelstellingen zijn gedeeltelijk gebaseerd op het vastgestelde Meerjarig strategisch plan (MSP). In hoeverre deze doelstellingen worden behaald, wordt gemeten en gevolgd via een aantal indicatoren. Deze indicatoren zijn tot stand gekomen in samenspraak met de gemeenten. Conform de Strategische kaders is samen met gemeenten toegewerkt naar SMART-doelstellingen. Dit alles is verder uitgewerkt en toegelicht in hoofdstuk 6.

De manier waarop de RDWI deze doelstellingen wil bereiken, is uitgewerkt in het Programma Werk en Inkomen (hoofdstuk 2). Via de *going concern* rapportages¹ rapporteert de RDWI gedurende het jaar over de voortgang en wordt uiteindelijk via de jaarrekening 2027 verantwoording afgelegd.

1.2 Totaaloverzicht van baten en lasten

In onderstaande tabellen zijn de overzichten van baten en lasten (conform BBV art. 17 t/m 19) uitgewerkt.

Programma Werk en Inkomen (x€)	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Baten en lasten:						
Lasten	110.557.100	104.527.912	117.230.145	115.532.645	114.665.207	113.777.266
Baten	12.728.550	10.507.962	11.173.322	10.020.027	9.560.089	9.127.748
Saldo:	97.828.550	94.019.950	106.056.823	105.512.618	105.105.118	104.649.518
Subtotaal programma's	97.828.550	94.019.950	106.056.823	105.512.618	105.105.118	104.649.518

¹ De *going concern* rapportages zijn onderdeel van de 1^e en 2^e nota begrotingswijziging 2027.

Bijdragen gemeenten	98.214.320	93.967.950	106.004.823	105.512.618	105.105.118	104.649.518
Totaal algemene dekkingsmiddelen	98.214.320	93.967.950	106.004.823	105.512.618	105.105.118	104.649.518
Totaal saldo van baten en lasten	385.770	-52.000	-52.000	0	0	0
Toevoeging reserves	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
Onttrekking reserves	91.500	162.000	162.000	110.000	110.000	110.000
Begroot resultaat	367.270	0	0	0	0	0

Tabel 1: Totaaloverzicht van baten en lasten

De totale programmalasten 2027 (€ 106,0 miljoen) inclusief overige baten zijn met € 12,0 miljoen gestegen ten opzichte van de totale programmalasten 2026 (€ 94,0 miljoen). Op basis van de raming in de kadernota 2027, zijn vervolgens de benodigde budgetten voor de uitkeringen Participatiewet verder geactualiseerd op basis van de uiteindelijke realisatie per ultimo 2025. De belangrijkste oorzaken en overwegingen worden in hoofdstukken 2, 3 en 5 toegelicht.

1.3 Totaaloverzicht van baten en lasten per onderdeel

Programmalasten Werk en Inkomens per onderdeel (x€)	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
BUIG, BBZ en Tozo						
BUIG en BBZ	52.749.130	50.492.800	57.480.900	57.480.900	57.480.900	57.480.900
Loonkostensubsidie	4.764.160	5.067.900	6.048.500	6.048.500	6.048.500	6.048.500
Re-integratie, participatie en dienstverlening aan werkgevers						
Re-integratie programmamiddelen	1.953.570	2.183.000	2.710.000	2.418.000	2.418.000	2.418.000
Kinderopvang	550.990	626.000	574.000	574.000	574.000	574.000
Rijksbijdrage sociale infrastructuur			161.300	172.700	184.200	196.600
Impulsbudget sociale infrastructuur			231.126	231.126	231.126	231.126
Inkomensvoorzieningen						
Bijzondere bijstand	3.280.250	3.178.000	3.446.000	3.446.000	3.446.000	3.446.000
Taakstelling BB			-140.000	-140.000	-140.000	-140.000
Studietoelage	824.440	531.000	1.023.000	1.023.000	1.023.000	1.023.000
Individuele inkomensvoorzieningen	1.701.610	1.508.000	1.699.000	1.699.000	1.699.000	1.699.000
Collectieve ziektekostenverzekeringen (CAZ)	1.276.090	745.000	822.550	822.550	822.550	822.550
Minimabeleid gemeenten	787.820	725.000	725.000	725.000	725.000	725.000
Alleenverdienersproblematiek incl. uitvoeringskosten	135.330	0	147.590	0	0	0
Dienstverlening aan Inburgeraars						
Intensieve aanpak/balans - voorgaande jaren	15.680					
Incidentele regeling: RooO Oekraïners (inclusief uitvoeringskosten)						
	1.112.520	0	1.218.400	1.218.400	1.218.400	1.218.400
Wet sociale werkvoorziening (WSW)						
	9.847.490	8.898.900	9.189.000	8.559.000	8.140.000	7.672.000
Bedrijfsvoering RSD						
Apparaatskosten RSD incl. afwikkeling Tozo	18.960.810	19.532.200	20.995.032	20.943.032	20.943.032	20.943.032
Implementatiemiddelen Participatie Wet in balans			22.765			
Bijdrage aan BIGA	600.000	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Loonkosten SW	9.679.310	8.764.862	8.154.922	7.665.627	7.205.689	6.773.348
Effect taakstelling RSD Besluit AB 17-12-2025		-205.750	-225.750	-301.000	-301.000	-301.000
Totale programmalasten Werk en Inkomens	110.557.060	104.527.912	117.230.145	115.532.645	114.665.207	113.777.266

Tabel 2: Totaal programmalasten per onderdeel

Baten Programma Werk en Inkomens per onderdeel (x€)	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
---	-----------------	----------------	------	------	------	------

BUIG, BBZ en Tozo						
BUIG en BBZ	52.749.130	50.492.800	57.480.900	57.480.900	57.480.900	57.480.900
Loonkostensubsidie	4.764.160	5.067.900	6.048.500	6.048.500	6.048.500	6.048.500
Re-integratie, participatie en dienstverlening aan werkgevers						
Re-integratie programmamiddelen	1.953.560	2.183.000	2.710.000	2.418.000	2.418.000	2.418.000
Kinderopvang	550.989	626.000	574.000	574.000	574.000	574.000
Rijksbijdrage sociale infrastructuur		0	161.300	172.700	184.200	196.600
Impulsbudget sociale infrastructuur			231.126	231.126	231.126	231.126
Inkomensvoorzieningen						
Bijzondere bijstand incl. taakstelling BB	3.280.251	3.178.000	3.306.000	3.306.000	3.306.000	3.306.000
Studietoelage	824.440	531.000	1.023.000	1.023.000	1.023.000	1.023.000
Individuele inkomensvoorzieningen	1.701.610	1.508.000	1.699.000	1.699.000	1.699.000	1.699.000
Collectieve ziektekostenverzekeringen incl. taakstelling CAZ	1.276.090	745.000	822.550	822.550	822.550	822.550
Minimabeleid gemeenten	787.820	725.000	725.000	725.000	725.000	725.000
Incidentele regeling: Alleenverdienersproblematiek en uitvoering regeling	135.330	0	147.590	0	0	0
Dienstverlening aan Inburgeraars						
Intensieve aanpak/balans - voorgaande jaren	15.680					
RooO Oekraïners (inclusief vergoeding uitvoering)	1.112.520	0	1.218.400	1.218.400	1.218.400	1.218.400
Wet sociale werkvoorziening (WSW)						
Bedrijfsvoering RSD	9.847.490	8.898.900	9.189.000	8.559.000	8.140.000	7.672.000
Bedrijfsvoering RSD						
Bijdragen Apparaatskosten RSD incl. taakstelling RSD	15.862.700	15.422.950	16.598.624	16.523.374	16.523.374	16.523.374
Bijdrage Uitvoering RSD Re-integratie	2.451.000	2.792.600	2.967.874	2.967.874	2.967.874	2.967.874
Bijdrage Uitvoering RSD Wet inburgering 2021	1.033.000	1.058.900	1.150.784	1.150.784	1.150.784	1.150.784
Implementatiemiddelen Participatie Wet in balans			22.765			
Bijdrage gemeenten aan BIGA	600.000	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Loonkosten SW	9.679.230	8.764.862	8.154.922	7.665.627	7.205.689	6.773.348
Totale programmabaten Werk en Inkomen						
	110.942.870	104.475.912	117.178.145	115.532.645	114.665.207	113.777.266
Gerealiseerd/ begroot totaal saldo van baten en lasten	385.810	-52.000	-52.000	0	0	0
Toevoeging reserves	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
Onttrekking reserves	91.500	162.000	162.000	110.000	110.000	110.000
Begroot resultaat	367.310	0	0	0	0	0

Tabel 3: Totaal programmabaten per onderdeel

Toelichting

De totale verwachte programmalasten voor Werk en Inkomen in 2027 bedragen € 117,2 miljoen, hetgeen een stijging van € 12,7 miljoen is ten opzichte van 2026 (€ 104,5 miljoen). Deze toename wordt met name veroorzaakt door hogere lasten binnen diverse deelprogramma's, waaronder BUIG en Bbz (€ 8,0 miljoen), inkomensvoorziening (€ 1,0 miljoen), RooO (€ 1,2 miljoen) en apparaatskosten (€ 0,9 miljoen). De totale verwachte baten 2027 bedragen circa € 117,2 miljoen. Na onttrekking en toevoeging aan de reserves is het begrote resultaat neutraal.

BUIG en Bbz

Voor de bepaling van de lasten van de programma's BUIG en Bbz baseren wij ons op de meerjarige trends die door het CPB en het Rijk worden voorzien. De totale verwachte lasten van programma's BUIG en Bbz 2027 zijn circa € 63,4 miljoen. Dit is € 7,8 miljoen hoger dan de verwachte lasten in 2026 (€ 55,6 miljoen). Deze stijging is in belangrijke mate te herleiden naar de verhoging van het wettelijk minimumuurloon, waardoor de gemiddelde uitkering stijgt.

De loonkostensubsidie 2026 bedraagt circa € 6 miljoen, dit is € 0,9 miljoen hoger in vergelijking met 2026 (€ 5,1 miljoen). Het Rijk compenseert gemeenten voor deze verhoging via de aanpassing van het macrobudget BUIG.

Inkomensvoorzieningen

De te verwachte lasten van het programma Inkomensvoorzieningen zijn ongeveer € 1,0 miljoen hoger dan die van 2026. Deze stijging heeft verschillende oorzaken. De lasten van alle deelprogramma's zijn gestegen ondanks twee kostenbeheersingsmaatregelen. De stijging bij bijzondere bijstand wordt vooral veroorzaakt door inflatie. De stijging bij studietoeslag is voornamelijk toe te schrijven aan de toenemende bekendheid van de studietoeslag. De lasten van individuele inkomenstoelagen 2027 zullen verder gaan stijgen doordat de doelgroep actief is benaderd. Daarnaast hebben de afgelopen jaren meer asielmigranten de individuele inkomenstoelag uitgekeerd gekregen.

Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO)

De Regeling opvang ontheemden Oekraïne is in de begroting 2027 opgenomen vanwege het duurzame karakter van de regeling.

Apparaatskosten loon- en prijsindexaties 2027

De personeelskosten zijn berekend op basis van de formatiebegroting vermeerderd met het IKB, de werkgeverslasten en overige looncomponenten. Deze kosten zijn geïndexeerd met een percentage van 3,6%. Dit is gebaseerd op drie maanden het toepassen van de stijging van de Cao van 1,6% (wegens het aflopen van de Cao SGO per 31 maart 2027) en 9 maanden op de loonvoet sector overheid zoals opgenomen in het Centraal Economisch Plan 2026 van 4,2%.

De materiële kosten zijn in de begroting geraamd op basis van de verwachte kosten. De reden hiervoor is met name de wijziging van het activeren en afschrijven van laptops en telefoons naar het betalen van een jaarlijkse vergoeding aan de RID. Dit leidt tot een substantiële daling van de kapitaallasten en een stijging van de automatiseringskosten.

De systematiek voor de berekening van de apparaatskosten is ten opzichte van de kadernota 2027 aangepast. Daarin werd uitgegaan van de begroting 2026 waarop een indexatie van 5,1% voor de personeelskosten, 2,2% voor de materiële kosten en de verwerking van de salarisstijging conform de Cao van 1,6% werd toegepast.

Wet inburgering 2021

De meerjarenbegroting voor Wet inburgering 2021 is naar beneden bijgesteld. Deze bijstelling is gebaseerd op de huisvestingstaakstelling 2026 en de gerealiseerde uitgaven voor voorzieningen in 2025.

Kostenbeheersing

Op het verzoek van de gemeenten om te voldoen aan de gemeentelijke bezuinigingsopgaven, heeft de RDWI mogelijke besparingsmaatregelen binnen de organisatie in kaart gebracht. Naar aanleiding van deze ontwikkelingen heeft het algemeen bestuur op 18 december 2024 besloten om vijf kostenbeheersmaatregelen op te nemen, te weten:

- Afschalen rechtmatigheidscontroles;
- Terugvorderen alleen bij opzet of grove schuld;
- Kwijtschelden van alle vorderingen ouder dan vijf jaar;
- Aanpassen Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering (CAZ);
- Apparaatskosten.

De implementatie van de kostenbeheersingsmaatregel met betrekking tot CAZ en apparaatskosten wordt uitgevoerd in 2026. De overige drie kostenbeheersmaatregelen worden naar verwachting in 2027 uitgevoerd. Op 17 december 2025 heeft het algemeen bestuur besloten om twee aanvullende kostenbeheersmaatregelen toe te voegen, namelijk:

- Afschaffen uitstroompremie;
- Aanpassen bedragen inrichtingskosten.

De financiële gevolgen van de kostenbeheersmaatregelen zijn geactualiseerd op basis van historische trends. Voor de meerjarenraming zijn de budgetten voor 2028 tot en met 2030 ongewijzigd gebleven, vanwege het ontbreken van voldoende inzicht in de ontwikkeling van de diverse kostencomponenten voor de gemeenten.

2. Programma Werk en Inkomen

De doelstellingen voor 2027 (zie paragraaf 1.2) zijn vertaald naar concrete activiteiten. In deze paragraaf wordt aangegeven hoe de RDWI zich inspant om deze doelstellingen na te streven en wat dit financieel betekent.

2.1 Ontwikkeling van het bestand en BUIG-budget

Voor de ontwikkeling van het bestand en het BUIG-budget zijn de ramingen van het CPB als uitgangspunt genomen, waarbij ook is gekeken naar de ontwikkeling van de aantallen uitkeringsgerechtigden in de ZOU-regio. Een belangrijke ontwikkeling in 2027 is dat de verblijfstitel voor Oekraïense vluchtelingen gaat wijzigen. De huidige Europese verblijfstitel bestaat tot 5 maart 2027. Daarna ontvangen de ongeveer 135.000 Oekraïense vluchtelingen in Nederland een verblijfsvergunning voor drie jaar. Hiermee krijgen zij dezelfde rechten en plichten als Nederlanders en kunnen zij een beroep doen op de Participatiewet. Hierover valt meer te lezen in paragraaf 2.6. De effecten hiervan voor de volumeontwikkeling van de algemene bijstand wordt door het CPB echter niet meegenomen in de prognose van het bestand.

De verwachte stijging van de loonkostensubsidie in 2027 is 19,3% t.o.v. 2026. De verwachting is dat de ontwikkeling van onze regio gelijke tred houdt met de landelijke ontwikkeling. Zolang dit het geval is, worden de lasten gecompenseerd door de stijging van het macrobudget.

Wat is het doel?

De ontwikkeling van het bestand BUIG houdt gelijke tred met de landelijke ontwikkeling

Dit wordt gemeten aan de hand van de procentuele stijging of daling, afgezet tegen de landelijke ontwikkeling zoals deze gepubliceerd wordt door het CBS.

Hoe gaan we dit doel bereiken?

Een effectief proces vanaf de intake, gericht op een vroegtijdige begeleiding naar werk en het voorkomen van onnodige instroom in de uitkering

Direct bij een aanvraag levensonderhoud worden de mogelijkheden voor werk beoordeeld. Inwoners die direct aan de slag kunnen, worden vóór instroom in de uitkering naar betaald werk begeleid. Zodoende is het mogelijk dat een inwoner een baan heeft gevonden, voordat het aanvraagproces voor de uitkering is afgerond. Om uitstroom te stimuleren wanneer iemand al een uitkering heeft, zijn re-integratieactiviteiten (in brede zin) de belangrijkste instrumenten. In paragraaf 2.2 wordt hier uitgebreider op ingegaan.

Loonkostensubsidies vergroten de mogelijkheden voor werk

Binnen het BUIG-budget zijn er middelen om loonkostensubsidies te verstrekken aan werkgevers. Zij komen hiervoor in aanmerking wanneer zij inwoners in dienst nemen die vanwege een arbeidsbeperking een verminderde productiviteit hebben. Op deze manier kunnen inwoners direct geheel of gedeeltelijk uit de uitkering stromen. Deze subsidies worden door het Rijk vergoed op basis van werkelijk verstrekte subsidies op macroniveau. Per gemeente kan wel een voor- of nadeel ontstaan als gevolg van de verdeelsystematiek. De inzet van loonkostensubsidies kan gevolgen hebben voor de programmakosten re-integratie (zie paragraaf 2.2), omdat deze inwoners vaak begeleid worden op de werkplek met bijvoorbeeld job coaching of werkbegeleiding. Hoewel dit leidt tot mogelijk hogere uitgaven, is het financiële risico voor de gemeente beperkt. Het Rijk compenseert deze uitgaven namelijk achteraf via de t-1 systematiek. Ook de beschikbare middelen voor re-integratie (zoals jobcoaching en scholing) groeien mee met de omvang van de doelgroep.

Wat betekent dit financieel?

	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
BUIG en BBZ 2004						
Lasten:						
BUIG en BBZ levensonderhoud	52.585.360	50.256.800	57.318.500	57.318.500	57.318.500	57.318.500
Loonkostensubsidie	4.764.160	5.067.900	6.048.500	6.048.500	6.048.500	6.048.500
Overige lasten BBZ 2004:						
Kredietverlening BBZ	64.760	121.000	62.400	62.400	62.400	62.400
Onderzoekskosten levensvatbaarheid	99.010	115.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal overige lasten BBZ 2004	163.770	236.000	162.400	162.400	162.400	162.400
Totaal programma lasten:	57.513.290	55.560.700	63.529.400	63.529.400	63.529.400	63.529.400
Baten:						
Bijdragen gemeenten	56.685.250	54.537.100	62.538.000	62.538.000	62.538.000	62.538.000
Overige baten:						
Overige baten BUIG en BBZ levensonderhoud	711.650	950.000	900.000	900.000	900.000	900.000
Overige baten Loonkostensubsidie	13.260					
Terugontvangen op kredietverstrekking BBZ 2004	103.120	73.600	91.400	91.400	91.400	91.400
Totaal overige baten:	828.030	1.023.600	991.400	991.400	991.400	991.400
Totaal programma baten:	57.513.290	55.560.700	63.529.400	63.529.400	63.529.400	63.529.400
Begroot totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0

Tabel 4: Programmabegroting BUIG en Bbz

Toelichting

De programmabegroting BUIG en Bbz 2027 is samengesteld op basis een actualisatie van de prognose in de kadernota 2027 waarbij de laatste ontwikkelingen uit het Centraal economisch plan 2026 van het CPB zijn meegenomen.

Minimumloon

De totale programmalasten BUIG en Bbz 2027 bedragen € 63,5 miljoen. De lasten van de uitkeringen BUIG en Bbz (€ 57,3 miljoen) zijn met € 7 miljoen gestegen ten opzichte van de begroting 2026 (€ 50,3 miljoen). De realisatie van 2025 bedroeg met € 52,6 miljoen al meer dan in de begroting 2026 was voorzien. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de verhoging van het wettelijk minimumloon. Dit leidt tot een hogere uitkering, aangezien de normen van de Participatiewet aan het minimumuurloon zijn gekoppeld.

Loonkostensubsidie

De lasten loonkostensubsidie blijven stijgen. Het aantal inwoners met een arbeidsbeperking (zowel met als zonder uitkering) groeit. Voor 2027 en verder is rekening gehouden met een stijging van 19,3%. Daardoor maakt de loonkostensubsidie een steeds groter deel uit van de totale BUIG-lasten.

Overige posten Bbz 2004

Hoewel het aantal hulpvragen van zelfstandigen ook in 2025 is toegenomen, wordt er geen stijging in de kredietverlening verwacht en blijven de onderzoekskosten voor levensvatbaarheid redelijk stabiel. Op basis hiervan zijn voor de komende jaren beperkte aanpassingen doorgevoerd voor zowel de kredietverlening als de onderzoekskosten.

Kostenbeheersing dienstverlening

Naar aanleiding van het besluit van het algemeen bestuur van 17 december 2025 is zowel in het begrotingsjaar 2027 als in de meerjarenraming een kostenbeheersmaatregel opgenomen in de bijdrage voor de apparaatsbegroting. Deze maatregel wordt onder meer ingevuld op specifieke dienstverlening in het kader van de BUIG. De verandering in de dienstverlening kan ook impact hebben op de BUIG-lasten. Dit effect kan echter alleen achteraf met terugwerkende kracht worden vastgesteld.

Resultaat BUIG voor gemeenten

Bij de raming in deze begroting is het uitgangspunt dat de ontwikkeling van het klantenbestand van de gemeenten gelijke tred houdt met de landelijke ontwikkeling. Op basis van de meest recente prognoses van het CPB in het CEP 2026 en de raming van het

bijstandsvolume in de MEV 2026 zal naar verwachting in 2027 het resultaat voor alle gemeenten, behalve gemeente Wijk bij Duurstede, negatief zijn. In voorgaande jaren compenseerde gemeente Zeist via de solidariteitsafpraak het nadelig saldo van de overige gemeenten. Inmiddels werkt de lagere realisatie in de afgelopen jaren van gemeente Zeist door via de systematiek van de BUIG. Hierdoor wordt de uitkering van gemeente Zeist met ingang van 2026 lager. In onderstaande tabel is in kolom E het resultaat na toepassing van de solidariteitsafpraak opgenomen. Daarbij geldt dat gemeenten - die met een tekort voor ontschotting eindigen - tot maximaal nul worden gecompenseerd.

In [bijlage 2](#) wordt een nadere toelichting gegeven op de bij de prognose 2027 gehanteerde uitgangspunten.

In onderstaande tabel wordt het resultaat en effect van de ontschotting gepresenteerd, waarbij het verwachte Rijksbudget BUIG per gemeente in kolom A staat. Dit budget wordt verminderd met de geraamde lasten BUIG en loonkostensubsidie (kolom B). Hierin zijn ook de baten uit terugvordering en verhaal verwerkt. In kolom C staat de geraamde uitkering uit de vangnetregeling. Kolom D geeft het resultaat vóór verwerking van de vangnetuitkering. In kolom E is het resultaat na verwerking van de vangnetuitkering vermeld. In kolom F is dan de uiteindelijke verdeling volgens de ontschottingssystematiek zichtbaar.

Raming resultaat BUIG 2027 (x€)	A. Raming Rijksbudgetten BUIG	B. Raming netto lasten BUIG/LKS	C. Vangnet regeling	D. Resultaat voor ontschotting voor Vangnetuitkering A-B=D	E. Resultaat voor ontschotting na vangnetregeling A-B+C=E	F. Resultaat na vangnetuitkering na ontschotting
Bunnik	3.284.300	3.449.700	-	-165.400	-165.400	-69.900
De Bilt	13.258.200	13.790.000	100.200	-531.800	-431.600	-282.300
Utrechtse Heuvelrug	12.979.900	13.836.800	266.200	-856.900	-590.700	-276.400
Wijk bij Duurstede	5.895.700	5.640.200	-	255.500	255.500	129.900
Zeist	25.637.800	25.750.300	-	-112.500	-112.500	-546.000
Totaalbudget	61.055.900	62.467.000	366.400	-1.411.100	-1.044.700	-1.044.700

Tabel 5: Resultaat BUIG per gemeente

Afwikkeling regeling Tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers (Tozo)

Sinds het stopzetten van de regeling Tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers (Tozo) eind 2021 wordt de afwikkeling van de regeling uitgevoerd. Dit betreft de invordering van verstrekte kredieten en ten onrechte verstrekte uitkeringen, en waar nodig de ondersteuning van ondernemers die na corona ondersteuning nodig hadden. De bedragen die terugbetaald moeten worden, dienen uiterlijk juli 2028 volledig te zijn voldaan. De ontvangen inkomsten uit deze terugbetalingen worden afgerekend met het Rijk. Omdat kwijtschelding van de Tozo-uitkering voor de meeste ondernemers niet mogelijk is, is er een schatting gemaakt op basis van de openstaande vorderingen ultimo 2024 en realisatie 2025 voor de te ontvangen terugvorderingen.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandigen (Tozo)	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Lasten:						
Tijdelijke overbruggingsregeling (Tozo)	0	0	0	0	0	0
Totaal programma lasten:	0	0	0	0	0	0
Baten:						
Bijdragen gemeenten	-446.760	0	-664.000	0	0	0
Overige baten	446.760	PM	664.000	0	0	0
Vooruitontvangen bijdragen	0	0	0	0	0	0
Totaal programma baten:	0	0	0	0	0	0
Begroot totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0

Tabel 6: Programmabegroting Tozo-regeling

2.2 Re-integratie, participatie en dienstverlening aan werkgevers

Het re-integratiebeleid is erop gericht inwoners waar mogelijk te stimuleren, begeleiden en faciliteren naar een plek op de reguliere arbeidsmarkt. Voor een groot deel van onze

inwoners is de stap naar (betaald of onbetaald) werk groot. Om deze inwoners passend te ondersteunen, biedt de RDWI begeleiding op maat. Dit wordt samen opgepakt met de sociale teams van de gemeenten en andere lokale samenwerkingspartners, bijvoorbeeld bij het vinden van een passende daginvulling of vrijwilligerswerk.

In 2027 werkt de RDWI in het kader van 'ZOU Werkt' samen met de vijf ZOU-gemeenten en Biga Groep verder aan één integrale uitvoering van re-integratie per 2030. Hiermee wordt een stap gezet naar een toekomstbestendige uitvoering van werk en inkomen in de regio, waarbij wordt ingezet op inclusief werkgeverschap.

In 2027 treden de overige maatregelen van de Participatiewet in Balans in werking. Hierdoor komt er meer nadruk op doelmatigheid, doen wat nodig is, maatwerk en integraal samenwerken. Ook worden re-integratieverplichtingen meer toegespitst op het individu. Maatschappelijke participatie wordt wettelijk een even belangrijk doel als werk en inwoners krijgen meer ruimte om hun participatie zelf vorm te geven. Daarnaast treedt naar verwachting in 2027 de Wet handhaving sociale zekerheid in werking. De lokale regelingen en uitvoeringspraktijk worden hierop aangepast. Daarbij is al geanticipeerd op een deel van de wetwijzigingen en de geboden beleidsruimte, die aansluiten bij de kernwaarden en ambities van de RDWI.

Tot slot vragen de Participatiewet in Balans en aanverwante wijzigingen meer expertise en capaciteit van regisseurs en zet dit de basisdienstverlening verder onder druk. Tegelijkertijd groeit de doelgroep arbeidsbeperkten met een indicatie voor de banenafpraak en beschut werk. In afstemming met de gemeenten zullen keuzes voor de dienstverlening moeten worden gemaakt over de inzet van capaciteit en middelen. Deze keuzes hangen onder andere samen met de richting die wordt bepaald binnen 'ZOU Werkt'.

Wat zijn de doelen?

Inwoners die in staat zijn om betaald werk te verrichten worden hierin voldoende ondersteund

Aan de hand van de volgende indicatoren wordt inzichtelijk gemaakt hoe dit doel wordt bereikt:

- Uitstroom van inwoners met een uitkering naar werk of scholing.
- Het aantal inwoners met een uitkering dat parttime werkt en de inkomsten uit parttime werken.
- 50% van het aantal inwoners met een beschut werk beschikking of een indicatie banenafpraak is aan het werk.

Inwoners hebben een zinvolle (on)betaalde daginvulling die aansluit bij hun mogelijkheden en waarbinnen zij zich verder kunnen ontwikkelen

De volgende indicatoren geven aan in hoeverre dit doel wordt bereikt:

- Het aantal inwoners dat naar werk kan, het aantal inwoners dat daarin nog een ontwikkeling kan doormaken en het aantal inwoners dat zorg of andere vormen van ondersteuning nodig heeft.
- De mate waarin we inwoners in beeld hebben. Dit kan bijvoorbeeld met een plan van aanpak, een diagnose en/of een activiteit die wordt ingezet.

Hoe gaan we deze doelen bereiken?

We stimuleren, faciliteren en begeleiden inwoners waar mogelijk naar werk

Inwoners worden, waar mogelijk, zo snel mogelijk naar werk begeleid. Dit begint al bij de aanvraag. Inwoners met een korte afstand tot de arbeidsmarkt worden tijdens de aanvraag van een uitkering zo snel mogelijk begeleid naar passend werk. Daarbij worden zij ondersteund met bijvoorbeeld bemiddeling of een training. Waar nodig faciliteren we dit met een vervoersvoorziening of een andere maatwerkoplossing. Ook kan eerst worden ingezet op een proefplaats, een forfaitaire loonkostensubsidie of een werkervaringsplek.

We geven specifiek aandacht aan jongeren, inwoners met een arbeidsbeperking en (voormalig) inburgeraars

Het gaat hierbij om de volgende focusdoelgroepen:

- De doelgroep met een arbeidsbeperking groeit en vraagt extra aandacht. Voor deze groep wordt ingezet op specialistische begeleiding via Werkroute en instrumenten zoals beschut werk en jobcoaching, met inachtneming van de afspraken met gemeenten over de taakstelling. Daarnaast wordt ingezet op loonkostensubsidie, onder andere via de aanpak 'Gelijk aan de Slag', om meer mensen uit deze doelgroep duurzaam bij reguliere werkgevers aan het werk te helpen. Voor psychisch kwetsbare inwoners wordt gebruik gemaakt van Sterk met Werk en Individuele Plaatsing en Steun (IPS).
- De groep jongeren groeit en heeft steeds vaker te maken met multiproblematiek. De opgave voor deze doelgroep is groter geworden door de Wet van School naar Duurzaam Werk (2026). Daarom wordt gewerkt aan een goede integrale samenwerking met gemeenten en het Doorstroompunt. Daarnaast wordt regionaal ingezet op het continueren van specialistische trajecten, zoals Sterk met Werk, scholing en lifecoaching voor (psychisch) kwetsbare jongeren met multiproblematiek, binnen het Regionaal Programma. Zodra meer duidelijk is vanuit het Rijk over de beschikbare middelen voor de gemeenten, zal dit worden aangepast in de 1^e of 2^e nota begrotingswijziging 2027.
- De groei van het aantal (voormalig) inburgeraars is afhankelijk van landelijke en internationale ontwikkelingen. De verwachting blijft dat een grote groep tijdens en na de inburgering afhankelijk is van een uitkering. Deze inwoners ervaren vaak specifieke belemmeringen, bijvoorbeeld op het gebied van taal en cultuur. Tegelijkertijd biedt de huidige arbeidsmarkt ook kansen. Daarom wordt blijvend ingezet op taaltrajecten en extra begeleiding richting werk.

Voor inwoners met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt zetten we in op ontwikkeling richting werk of participatie

Voor inwoners met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt ligt de focus op ontwikkeling richting werk of participatie. Ondersteunen bij het wegnemen van belemmeringen en het creëren van randvoorwaarden is daarbij van cruciaal belang. Dit vraagt vaak meer tijd, aandacht en begeleiding om stappen richting participatie of werk mogelijk te maken. In situaties waarin sprake is van multiproblematiek kan daarnaast intensievere begeleiding en/of een empowermenttraject worden ingezet. Dit gebeurt in samenwerking met (lokale) netwerkpartners en in nauwe afstemming met de inwoner, die met de Participatiewet in Balans ook meer regie krijgt over het vormgeven van zijn of haar participatie.

We werken steeds meer bovenregionaal om arbeidsmarktvraagstukken effectiever en in samenhang op te pakken

Landelijke en bovenregionale ontwikkelingen, zoals de Meerjarenagenda, geven richting aan de ingezette koers, terwijl de RDWI in het Regionaal Beraad samen met gemeenten, UWV, sociale partners, SBB en onderwijs de regionale prioriteiten bepaalt en keuzes maakt voor uitvoering. Het Werkcentrum vormt daarbij de gezamenlijke toegangspoort waar publieke en private partners dienstverlening voor werkzoekenden, werkenden en werkgevers samenbrengen volgens het 'no wrong door'-principe. Zo vergroten we de vindbaarheid, wordt de regionale uitvoeringskracht versterkt en wordt beter aangesloten op ontwikkelingen over regiogrenzen heen.

De werkgeversaankpak wordt in 2027 verder ontwikkeld

Er wordt samen met werkgevers en gemeentes geïnvesteerd in een innovatieve aanpak waarin werk, inkomenszekerheid en perspectief centraal staan voor inwoners. In deze publiek-private samenwerking worden lokale en regionale werkgevers aan deze maatschappelijke opgave verbonden en worden kansen voor inwoners gecreëerd om aan het werk te gaan en te blijven. Ten aanzien van inkomenszekerheid wordt ingezet op de

mogelijkheden die de Participatiewet in Balans biedt, zoals het optimaal inzetten van het bufferbudget. Daarnaast wordt ingezet op begeleiding en informatievoorziening (inkomen) als inwoners aan het werk gaan en/of aan het werk zijn. Er worden in de ZOU-regio mogelijkheden onderzocht om inwoners meer zekerheid te bieden, onder meer via een baangarantie en stabiel inkomen.

Taaleis in de Participatiewet krijgt hernieuwde aandacht

Vanaf 2027 komen er mogelijk stapsgewijs ook extra middelen beschikbaar vanuit het Rijk voor het uitvoeren van de taaleis in de Participatiewet. Deze middelen zullen op een later moment worden opgenomen in de circulaires. Zodra meer duidelijk is vanuit het Rijk over de beschikbare middelen voor de gemeenten, zal dit worden aangepast in de 1^e nota begrotingswijziging 2027.

Wat betekent dit financieel?

In deze paragraaf worden de programmalaasten re-integratie en project 'Zou Werkt' behandeld. De uitvoeringskosten van re-integratie komen later in hoofdstuk 5 aan bod.

Meerjarenraming 2027-2030 re-integratie, participatie en dienstverlening aan werkgevers (x €)	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Lasten:						
Re-integratie	1.849.980	2.183.000	2.364.000	2.478.000	2.478.000	2.478.000
Extra Forfaitaire loonkostensubsidie			406.000			
Projecten Lokini's	69.750	0	0	0	0	0
EU-REACT	33.840	0	0	0	0	0
Kostenbeheersmaatregel afschaffen uitstroompriem	0	0	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Totaal programma lasten:	1.953.570	2.183.000	2.710.000	2.418.000	2.418.000	2.418.000
Baten:						
Bijdragen gemeenten	1.849.980	2.183.000	2.710.000	2.418.000	2.418.000	2.418.000
Overige baten:	65.860	0	0	0	0	0
Overige baten/ vrijval voorgaande jaren						
Projecten Lokini's	3.880					
Overige baten en vooruit ontvangen subsidies EU-React	33.840	0	0	0	0	0
Totaal overige baten:	37.720	0	0	0	0	0
Totaal programma baten:	1.953.570	2.183.000	2.710.000	2.418.000	2.418.000	2.418.000
Gerealiseerd/ begroot totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0

Tabel 7: Programmabegroting Re-integratie, participatie en dienstverlening aan werkgevers

Toelichting

In de strategische kaders 2024-2027 is vastgesteld dat de meerjarige ramingen voor de programmamiddelen ten behoeve van re-integratie, geleidelijk gebaseerd dienen te worden op een combinatie van regieafspraken met gemeenten over de inzet van instrumenten en een realistische begroting. In de periode voorafgaand aan 2027 zullen er, in voorbereiding op dat jaar, overlegmomenten plaatsvinden met de gemeenten om de wensen en verwachtingen met betrekking tot de uitvoering te bespreken. Aangezien deze begroting betrekking heeft op 2027, is het budget voor Beschut werk conform de septembercircularie 2025. De stijging van € 406.000 voor Beschut werk in 2027 wordt veroorzaakt door een aanvullende verhoging als overbrugging voor de hogere forfaitaire loonkostensubsidie vanaf 2028. Vanaf 2028 is de verwachting dat deze verhoogde financiering wordt ondergebracht in de BUIG via loonkostensubsidie en geldt als realisatiebekostiging. Voor de overige componenten is uitgegaan van de kostenontwikkeling van 2025.

Raming programmakosten re-integratie per gemeente per component

Hieronder zijn de raming 2027 en meerjarenraming 2028-2030 voor het programma Re-integratie per gemeente en per component opgenomen. De verdeling van de te

verwachten lasten voor re-integratie is conform de afspraken die zijn vastgesteld in de Strategische kaders 2024-2027.

Raming Re-integratie 2027 (x €)	Beschut Werk	Extra forfaitaire loonkostensubsidie	Jobcoaching	Verstrekking	Overig instrumenten	Taakstelling	Totaal na taakstelling
Bunnik	31.000	12.000	11.000	5.000	30.000	-2.936	86.064
De Bilt	136.000	53.000	53.000	23.000	148.000	-12.261	400.739
Utrechtse Heuvelrug	181.000	71.000	58.000	25.000	162.000	-13.555	483.445
Wijk bij Duurstede	114.000	44.000	27.000	12.000	74.000	-5.947	265.053
Zeist	582.000	226.000	165.000	71.000	456.000	-25.301	1.474.699
Totaal	1.044.000	406.000	314.000	136.000	870.000	-60.000	2.710.000

Tabel 8: Raming Re-integratie 2027

Meerjarenraming re-integratie 2028-2030 (x €)	Beschut	Jobcoaching	Verstrekking	Overige instrumenten	Kostenbeheersing	Totaal na kostenbeheersing
Bunnik	35.000	11.000	5.000	30.000	-2.936	78.064
De Bilt	151.000	53.000	23.000	148.000	-12.261	362.739
Utrechtse Heuvelrug	201.000	58.000	25.000	162.000	-13.555	432.445
Wijk bij Duurstede	126.000	27.000	12.000	74.000	-5.947	233.053
Zeist	645.000	165.000	71.000	456.000	-25.301	1.311.699
Totaal	1.158.000	314.000	136.000	870.000	-60.000	2.418.000

Tabel 9: Meerjarenraming re-integratie 2028-2030

Gesprekken over de voortgang

De gesprekken met de gemeenten die voortvloeien uit de regieafspraken vinden later in 2026 plaats. Daarom is het bij deze begroting alleen mogelijk om de autonome ontwikkelingen op te nemen. Voor de begeleiding van beschut werk is wel een mutatie opgenomen in verband met de stijging van de wettelijke taakstelling.

Mogelijke financiële effecten

In deze begroting is nog geen rekening gehouden met de mogelijke financiële effecten van de ontwikkelingen rondom re-integratie. Deze gaan onder meer over een verzwaring van de doelgroepen voor wie de re-integratieactiviteiten ingezet worden. Dit kan extra inzet vragen van zowel de bedrijfsvoering als van de programmamiddelen. Dit vraagstuk zal ook onderdeel zijn van de accountgesprekken over 2027. Indien deze gesprekken leiden tot een aanpassing van de dienstverlening en/of de inzet van de programmamiddelen re-integratie, dan wordt dit in de begrotingswijziging 2027 verwerkt.

Kinderopvang

Naast de programmakosten re-integratie maakt het budget kinderopvang ook deel uit van deze paragraaf.

Kinderopvang (x €)	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Lasten:						
Kinderopvang	550.990	626.000	574.000	574.000	574.000	574.000
Totaal lasten:	550.990	626.000	574.000	574.000	574.000	574.000
Baten:						
Bijdragen gemeenten	550.990	626.000	574.000	574.000	574.000	574.000
Overige baten	0	0	0	0	0	0
Totaal programma baten:	550.990	626.000	574.000	574.000	574.000	574.000
Begroot totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0

Tabel 10: programmabegroting kinderopvang

Het budget voor kinderopvang is verlaagd ten opzichte van de begroting 2026. De daling in de begroting kinderopvang 2027 is gebaseerd op lagere gerealiseerde uitgaven voor kinderopvang in 2024 en 2025. In de jaren 2024 en 2025 is de eerder gesignaleerde groei afgevlakt.

Project 'ZOU Werkt'

Samen met Biga Groep werkt de RDWI in een proeftuin aan een integrale aanpak re-integratie. In dit project "ZOU Werkt!" wordt de komende vier jaar uitvoering gegeven aan

de totstandkoming van één integrale uitvoering van re-integratie in duidelijke verbinding met inkomensondersteuning.

Impulsbudget sociale infrastructuur

Het impulsbudget is bedoeld om gemeenten en werkontwikkelbedrijven te helpen bij de transitie en transformatie van de sociale infrastructuur, zodat inwoners die extra begeleiding nodig hebben, zoals cliënten uit de Participatiewet, (weer) aan het werk kunnen en zich blijven ontwikkelen. Het impulsbudget loopt van 2025 tot en met 2034. Het budget van 2026 bedraagt € 231.126 en was niet opgenomen in de begroting 2026 en zal worden toegevoegd aan de 1e nota begrotingswijziging 2026.

Sociale infrastructuur (x€)	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Lasten:						
Impulsbudget Sociale infrastructuur	0	0	231.126	231.126	231.126	231.126
Totaalprogramma lasten:	0	0	231.126	231.126	231.126	231.126
Baten:						
Bijdragen gemeenten	0	0	231.126	231.126	231.126	231.126
Totaalprogramma baten:	0	0	231.126	231.126	231.126	231.126
Begroot totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0

Tabel 11: programmabegroting impulsbudget Sociale infrastructuur

Rijksbijdrage Sociale infrastructuur

Vanaf 2025 ontvangen gemeenten een financiële bijdrage ter ondersteuning van de kosten voor arbeidsplaatsen voor inwoners die niet onder beschut werk vallen, maar gedurende een bepaalde periode afhankelijk zijn van de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. Bijvoorbeeld voor intensieve begeleiding en ondersteuning. Gemeenten ontvangen hiervoor per inwoner die het betreft een bijdrage van ongeveer € 3.600 per jaar. De bijdrage is bedoeld voor vaste bedrijfskosten (gebouw, werkplekken, begeleiding, overhead). Het budget van 2026 van € 149.900 was niet opgenomen in de begroting 2026 en zal worden toegevoegd aan de 1e nota begrotingswijziging 2026.

Sociale infrastructuur (x€)	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Lasten:						
Sociale infrastructuur	0	0	161.300	172.700	184.200	196.600
Totaalprogramma lasten:	0	0	161.300	172.700	184.200	196.600
Baten:						
Bijdragen gemeenten	0	0	161.300	172.700	184.200	196.600
Totaalprogramma baten:	0	0	161.300	172.700	184.200	196.600
Begroot totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0

Tabel 12: programmabegroting Sociale infrastructuur

2.3 Inkomensvoorzieningen

Bestaanszekerheid is een basisvoorwaarde voor maatschappelijke participatie. Voldoende inkomen en een stabiele financiële situatie moeten inwoners in staat stellen om hun leven naar eigen inzicht en behoefte in te richten. Dat zijn uitgangspunten die geformuleerd zijn in de Strategische kaders werk en inkomen 2024-2027 en in het Meerjarig strategisch plan. Via het verstrekken van (aanvullende) inkomensmaatregelen draagt de RDWI hieraan bij. Vaak melden inwoners zich bij de RDWI met een vraag voor inkomensondersteuning. In de praktijk blijkt echter dat deze vraag veelal onderdeel is van een complexere persoonlijke situatie, waarin meerdere ondersteuningsvragen naar voren komen. In deze gevallen wordt gezocht naar aansluiting bij de (lokale) sociale teams van de gemeenten of andere maatschappelijke organisaties.

De komende jaren wordt steeds meer ingezet op proactieve dienstverlening. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid werkt aan het wetsvoorstel Proactieve dienstverlening SZW, dat naar verwachting per 1 januari 2027 in werking treedt. Op dit moment is nog onduidelijk of en in welke mate deze wet van toepassing zal zijn op

bijstandsgerechtigden.

Met proactieve dienstverlening wordt beoogd dat inwoners tijdig de inkomensondersteuning ontvangen waar zij recht op hebben, om zo niet-gebruik van regelingen en het risico op armoede en schulden te verminderen. Dit vraagt om extra inzet voorafgaand aan de reguliere dienstverlening, zoals het proactief toetsen en informeren van huishoudens, met meer aandacht voor maatwerk en het verhaal achter de aanvraag. Het proactief benaderen van inwoners kan leiden tot een toename van het aantal aanvragen. De financiële en uitvoeringsconsequenties hiervan zijn op dit moment nog niet te kwantificeren.

De genoemde wijzigingen kunnen impact hebben op de programmabegroting en de uitvoeringskosten voor 2027. Door de wijzigingen in de Participatiewet en het bieden van meer maatwerk is het momenteel niet mogelijk om een betrouwbare financiële inschatting te maken, omdat er nog te veel onzekere factoren zijn. Wanneer vanuit het Rijk meer duidelijkheid wordt verstrekt, zullen de benodigde aanpassingen indien nodig worden verwerkt in de 1e nota begrotingswijziging 2027.

Wat is het doel?

De doorlooptijden van de inkomensondersteunende regelingen zijn zo kort mogelijk

De wettelijke doorlooptijd voor het beoordelen van aanvragen is acht weken. Alle aanvragen worden binnen de wettelijke doorlooptijd afgehandeld. Dit wordt gemeten aan de hand van de gemiddelde doorlooptijd van de beoordeling.

Hoe gaan we dit doel bereiken?

Handhaving als integraal onderdeel van onze dienstverlening

In lijn met de wijzigingen in de Participatiewet (Participatiewet in Balans), staat de inwerkingtreding van de nieuwe Wet handhaving sociale zekerheid ook gepland op 1 januari 2027. Met deze nieuwe wet verandert niet alleen het juridisch kader, maar ook de manier waarop wij naar handhaving kijken. Het uitgangspunt is het toepassen van de menselijke maat en het oog hebben voor de complexe situaties waarin sommige inwoners zich begeven. Handhaving is daarom niet een sluitstuk of een afzonderlijke controlerende taak, maar een integraal onderdeel van de dienstverlening van de RDWI.

Ter voorbereiding op de wetwijziging wordt een visie geformuleerd op handhaving binnen de dienstverlening van de RDWI. Ook worden de beleidsregel Terugvordering en de Maatregelenverordening aangepast en in lijn gebracht met de voorgenoemde visie. De beleidswijzigingen die hieruit voortvloeien worden in 2027 doorgevoerd.

Het terugvorderingsbeleid wordt aangepast en in overeenstemming gebracht met de Participatiewet in Balans

In 2024 hebben de gemeenten alle gemeenschappelijke regelingen gevraagd om besparingsmogelijkheden aan te dragen ter ondersteuning van de bezuinigingsopgave van de gemeenten. In de vergadering van het algemeen bestuur van 18 december 2024 is besloten dat terugvorderingen alleen plaatsvinden in situaties waar sprake is van opzet of grove schuld. In sommige gevallen zal het gaan om een onverschuldigde betaling die teruggevorderd moet worden. In die gevallen zal te allen tijde rekening worden gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de inwoner en wordt evenredigheid toegepast.

Voor het kwijtschelden van alle vorderingen ouder dan vijf jaar is het wenselijk om nader onderzoek te doen naar de financiële gevolgen op het BUIG-budget. Het lijkt realistischer om bij het kwijtschelden van vorderingen ouder dan vijf jaar aansluiting te zoeken bij de Participatiewet in Balans en het wetsvoorstel Handhaven sociale zekerheid. De werkelijke financiële effecten op het BUIG resultaat per gemeente worden na besluitvorming in 2027 doorgevoerd. Gemeenten hebben voor de post debiteurenvorderingen Participatiewet en Bbz 2004 een voorziening oninbaarheid opgenomen in de balans.

Wat betekent dit financieel?

Onderstaand overzicht bevat de programmabegrotingen voor diverse instrumenten die binnen inkomensvoorzieningen worden toegepast.

Inkomensvoorzieningen (x €)	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Lasten:						
Bijzondere bijstand	3.280.250	3.178.000	3.446.000	3.446.000	3.446.000	3.446.000
<i>Herijking inrichtingskosten BB i.v.m. AB besluit 17 dec 2025</i>			-140.000	-140.000	-140.000	-140.000
Studietoelage	824.440	531.000	1.023.000	1.023.000	1.023.000	1.023.000
Individuele inkomensvoorzieningen	1.701.610	1.508.000	1.699.000	1.699.000	1.699.000	1.699.000
Collectieve ziektekostenverzekering	1.276.090	745.000	822.550	822.550	822.550	822.550
Minimabeleid gemeenten	787.820	725.000	725.000	725.000	725.000	725.000
Alleenverdienersproblematiek incl. uitvoering regeling	135.330	0	147.590	0	0	0
Totaalprogramma lasten:	8.005.540	6.687.000	7.723.140	7.575.550	7.575.550	7.575.550
Baten:						
Bijdragen gemeenten	7.834.980	6.562.000	7.588.140	7.440.550	7.440.550	7.440.550
Overige baten:						
Bijzondere bijstand	170.560	125.000	135.000	135.000	135.000	135.000
Totaal overige baten:	170.560	125.000	135.000	135.000	135.000	135.000
Totaalprogramma baten:	8.005.540	6.687.000	7.723.140	7.575.550	7.575.550	7.575.550
Begroott totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0

Tabel 13: Programmabegroting voor inkomensvoorzieningen

Toelichting

De begroting voor inkomensvoorzieningen 2027 is opgesteld conform de kadernota 2027. Daarbij is rekening gehouden met de verwachte impact van beleidswijzigingen in de regelgeving. Daarnaast zijn de verwachtingen ten aanzien van kostenbeheersing voor 2027 eveneens in deze begroting verwerkt.

Bijzondere bijstand

Het gebruik van de bijzondere bijstand neemt toe als gevolg van een aantal factoren. Een belangrijke oorzaak is de inflatie van de afgelopen jaren. Ook is er sprake van onder andere een stijging van de kosten voor bewindvoering. Voor de ramingen voor bijzondere bijstand in 2027 is de prognose van het derde kwartaal 2025 als uitgangspunt genomen. Daarnaast is er rekening gehouden met de wijziging met betrekking tot de aanvullende bijstand voor jongeren. De aanvullende bijstand voor jongeren wordt vanaf 2026 binnen de algemene bijstand opgenomen.

In het kader van de herijking van het inrichtingskrediet is de verwachte besparing € 140.000, afhankelijk van het aantal toegekende aanvragen. Eventuele wijzigingen worden gecommuniceerd in de 1^e of 2^e nota begrotingswijziging 2027.

Studietoelage

De geraamde kosten voor de individuele studietoelage in 2027 liggen hoger dan eerder voorzien. Bij deze prognose is rekening gehouden met de daadwerkelijke lasten in 2025 en de aanvragen die met terugwerkende kracht zijn toegekend. De gestegen kosten lijken vooral te worden veroorzaakt door een toenemende bekendheid van de regeling onder scholen en huisartsenpraktijken. In de toekomst wordt de ontwikkeling van deze post verder gemonitord.

Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering (CAZ)

Bij de ramingen voor de collectieve aanvullende ziektekostenverzekering (CAZ) 2027 is uitgegaan van de begroting 2025. In 2026 zijn de gemeentebijdragen op de CAZ

gewijzigd, deze wijzing kan invloed hebben op het aantal deelnemers van de CAZ. Mocht het nodig zijn, dan wordt het effect in de 1^e begrotingswijziging 2027 verwerkt.

Individuele inkomenstoelage (IIT)

De begroting van de individuele inkomenstoelage (IIT) stijgt. Dit wordt voornamelijk verklaard door het besluit om vanaf 2025 de toeslag ambtshalve toe te kennen aan huishoudens in de bijstand die hier recht op hebben, maar deze nog niet hebben aangevraagd. Deze groep is actief benaderd. Daarnaast is er een toename zichtbaar van asielmigranten en gezinsmigranten waarvoor de reguliere referteperiode niet van toepassing is. Zij hebben bij het aanvragen van bijstand rechtstreeks recht op een IIT-uitkering. Bij voorzetting van het huidige beleid zullen de kosten voor deze regeling verder structureel toenemen.

Minimabeleid

In opdracht van de gemeenten Utrechtse Heuvelrug en Zeist voert de RDWI een aantal minimaregelingen uit namens deze gemeenten. Het gebruik van de minimaregelingen is voor de beide gemeenten gelijk gebleven ten opzichte van de begroting 2026.

Alleenverdienersproblematiek

De alleenverdienersproblematiek houdt in dat huishoudens met één inkomen netto minder financieel te besteden hebben dan tweeverdieners met een vergelijkbaar (gecombineerd) inkomen. Dit komt doordat zij heffingskortingen en toeslagen misgelopen zijn door wet- en regelgeving. Om dit te compenseren, trad op 1 januari 2025 de Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek in werking. De wet stelt gemeenten in staat om een vaste tegemoetkoming te verstrekken aan huishoudens die te maken hebben met deze problematiek. Deze regeling loopt tot en met 2027. Vanaf 2028 treedt nieuwe belastingwetgeving in werking waardoor de alleenverdienersproblematiek is verholpen.

2.4 Dienstverlening aan inburgeraars

Duurzaam inburgeren en participeren is het uitgangspunt. Voorop staat dat werk en participatie een instrument voor inburgering zijn en gelijktijdig een vehikel voor economische zelfredzaamheid. Het primaire doel van de inzet van werk of participatie-activiteiten is de bevordering van taal- en cultuurontwikkeling, het aanleren van werknemersvaardigheden en netwerkvorming. Dit leidt ertoe dat inburgeraars als zelfredzame inwoners in de ZOU-regio wonen, werken en deelnemen aan de maatschappij. De begeleiding naar werk en/of inburgering start al vóór huisvesting in de gemeente. Door in een vroeg stadium actief aan de slag te gaan met de inburgeringsplichtigen in de regio, krijgt hun duurzame inburgering en participatie een vliegende start.

De begeleiding van inburgeraars onder de Wet inburgering 2013 wordt naar verwachting vrijwel geheel uitgefaseerd in de komende jaren. De focus ligt in 2027 op de uitvoering van de Wet inburgering 2021.

Wat is het doel?

Duurzame participatie van inburgeraars

Een indicator in hoeverre deze doelstelling wordt bereikt, is wanneer alle inburgeraars een traject volgen op weg naar duurzame inburgering en participatie in de samenleving. Om de tijdige start van het integratieproces in de gemeenten in kaart te brengen, wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel inburgeraars vóór huisvesting starten met (betaald) werk en/of het inburgeringstraject.

Hoe gaan we dit doel bereiken?

Continuering van de dienstverlening met aandacht voor werk en participatie

Daarmee wordt voortgebouwd op de ingeslagen weg. Op verschillende niveaus (arbeidsmarktregio, regionaal en lokaal) wordt gewerkt aan de verdere ontwikkeling van

de participatiecomponent en dualiteit in de leerroutes, in samenwerking met diverse partners.

Wat betekent dit financieel?

In deze paragraaf zijn de voorzieningen opgenomen die voortvloeien uit de Wet inburgering 2021. Het gaat om de kosten voor taaltrajecten, de participatieverklaring (PVT), de module arbeidsmarkt en participatie (MAP) en tolkkosten. De gemeenten voeren zelf de regie over de maatschappelijke begeleiding van inburgeraars. Het budget dat hiermee gemoeid is, maakt deel uit van de gemeentelijke begroting.

Dienstverlening aan Inburgeraars	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Lasten:						
Voorzieningen Wet Inburgering 2021	2.317.880	1.981.000	2.446.810	2.446.810	2.446.810	2.446.810
Intensieve aanpak	15.680	0	0	0	0	0
Totaal programma lasten:	2.333.560	1.981.000	2.446.810	2.446.810	2.446.810	2.446.810
Baten:						
Bijdragen gemeenten voorzieningen Wet inburgering 2021	2.317.880	1.981.000	2.446.810	2.446.810	2.446.810	2.446.810
Bijdragen gemeenten intensieve aanpak/balans - voorgaande jaren	15.680	0	0	0	0	0
Totaal programma baten:	2.333.560	1.981.000	2.446.810	2.446.810	2.446.810	2.446.810
Gerealiseerd/ begroot totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0

Tabel 14: Programmabegroting Wet inburgering 2021

Toelichting

De begroting 2027 is na het opstellen van de kadernota 2027 geactualiseerd en wijkt daarom af. De begroting 2027 voor voorzieningen Wet inburgering 2021 is opgesteld op basis van de huisvestingstaakstelling 2026 en de gerealiseerde uitgaven voor voorzieningen in 2025. Op basis van de realisatie 2025 is de ratio voor het aantal inburgeringsplichtigen bijgesteld van 70% naar 60% van de taakstelling. Deze bijstelling is op basis van de gerealiseerde instroom van inburgeringsplichtigen in de U16-regio in voorgaande jaren aangepast. De tarieven van de trajecten bij de taalscholen zijn geïndexeerd met 1,8%. Dit percentage volgt uit de regionale aanbesteding van de taalscholen.

Onzekerheid rondom landelijk asielbeleid maakt dat de prognoses met enig voorbehouden geschreven zijn

De instroom van inburgeraars is sterk afhankelijk van landelijke en (geo)politieke ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen worden op de voet gevolgd. Naar verwachting worden de eerste gevolgen van landelijke beleidswijzigingen, zoals de mogelijke invoering van de Asielnoodmaatregelenwet en het Europese Migratiepact, medio 2027 zichtbaar. Wijzigingen worden gecommuniceerd in de 1^e of 2^e nota begrotingswijziging 2027.

2.5 Hulp bij schulden en het voorkómen van schulden

De RDWI werkt samen met de inwoners aan een stabiele financiële situatie, waarin geldzorgen of schulden worden aangepakt, verminderd of voorkomen. Hierbij worden de inwoners geadviseerd, begeleid en ondersteund bij hun financiële situatie en financiële zelfredzaamheid.

Wat zijn de doelen?

We zetten in op vroegsignalering om (hogere) schulden te voorkomen

Met vroegsignalering wordt samen met de sociale teams gewerkt aan het voorkomen van (hogere) schulden. Naar verwachting zal het aantal vroegsignalen toenemen in 2027, net als in voorgaande jaren. Door vroegtijdig inwoners met betalingsachterstanden of

beginnende schulden op te zoeken, wordt gewerkt aan het voorkomen van (problematische) schulden.

Wanneer de RDWI één van de schuldeisers is, wordt sociaal incasseren toegepast. Sociaal incasseren houdt in: vroegtijdig persoonlijk contact over betalingsachterstanden, betalingsregelingen op maat en het voorkomen van incassokosten.

We houden onze dienstverlening toegankelijk voor inwoners en proberen wettelijke termijnen te halen

De instroom van inwoners met geldzorgen en/of schulden blijft onverminderd hoog. Naar verwachting zal dit in 2027 eveneens het geval zijn. Door de hoge instroom staan de doorlooptijden binnen de dienstverlening onder druk.

Vanuit de wettelijke taak is hulp bij schulden toegankelijk voor alle inwoners die zich bij de RDWI melden. Daarbij wordt geprobeerd te voldoen aan wettelijke termijnen, maar wel binnen de mogelijkheden van de dienstverlening. Wachttijden worden zoveel mogelijk voorkomen, maar gezien de grote instroom van inwoners met geldzorgen en/of schulden, kan niet worden gegarandeerd dat er geen wachttijden zullen ontstaan.

De landelijke ontwikkeling van de elementen basisdienstverlening voor schuldhulpverlening en het Nationaal Programma Armoede en Schulden zullen daarnaast de intensiteit van de dienstverlening vergroten. De RDWI blijft hierover met gemeenten in gesprek.

Hoe gaan we deze doelen bereiken?

We streven ernaar om onze dienstverlening op peil te houden volgens de NVVK-normen

Kwalitatief goede dienstverlening is het doel. Om ervoor te zorgen dat schulden vroegtijdig wordenesignaleerd, worden interne processen voortdurend verbeterd. Verbeterpunten uit de laatste audit van de NVVK² worden actief opgepakt-

We zetten onze integrale samenwerking voort, zowel binnen de RDWI als met lokale partners

Professionals die inwoners die zich bij ons melden spreken voor een uitkering of een inkomensondersteunende maatregel, hebben een belangrijke signalerende functie als het gaat om het opsporen van schulden. Zij verwijzen actief en 'warm' door naar professionals die zich bezighouden met schulddienstverlening. Daarnaast wordt blijvend ingezet op de samenwerking met de lokale partners. Een stevige samenwerking met het lokale voorveld draagt bij aan de financiële zelfredzaamheid van inwoners in de gemeenten.

Wat betekent dit financieel?

Voor dit onderdeel is geen afzonderlijk programmabudget opgenomen. De uitvoering van deze taken valt binnen de algemene apparaatskostenbegroting.

2.6 Regeling opvang ontheemden Oekraïne

Mogelijk wijzigt de verblijfsstatus van Oekraïense ontheemden in 2027, waardoor zij recht krijgen op (gedeeltelijke) bijstand

Het definitieve besluit over deze regeling wordt in het voorjaar van 2026 verwacht. De verwachting is dat per maart 2027 Oekraïense ontheemden in Nederland een driejarige tijdelijke reguliere verblijfsvergunning krijgen. Deze vergunning biedt vergelijkbare rechten en plichten als andere verblijfsvergunningen, zodat ontheemden volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Door deze regeling kunnen zij, zolang zij in Nederland verblijven, actief bijdragen aan de maatschappij. De focus ligt op maximale arbeidsparticipatie en onderwijsdeelname voor wie dat aankan. Voor ontheemden die niet

² De Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK) is de brancheorganisatie voor schuldhulpverlening, beschermingsbewind en sociaal bankieren in Nederland.

in staat zijn om te werken, wordt een (gedeeltelijke) bijstandsuitkering mogelijk. Het Rijk stelt extra middelen beschikbaar om deze maatregelen te ondersteunen. Zodra hierover meer duidelijk is vanuit het Rijk, wordt de financiële impact opgenomen in de 1^e of 2^e nota begrotingswijzigingen 2027.

Wat betekent dit financieel?

In deze begroting is de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO) opgenomen, zodat er een volledig beeld van de te verwachte kosten voor de gemeenten ontstaat voor de komende jaren. Hoewel het hierbij om een incidentele regeling gaat, is de verwachting dat vanwege de aard ervan, deze regeling een structureel karakter zal krijgen. De ramingen voor RooO, inclusief de uitvoeringskosten, zijn conform de raming in de kadernota 2027, welke gebaseerd zijn op de kostenontwikkeling van 2025.

Incidentele regeling: RooO Oekraïners	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Lasten:						
RooO Oekraïners en uitvoering regeling	1.112.520	0	1.218.400	1.218.400	1.218.400	1.218.400
Totaalprogramma lasten:	1.112.520	0	1.218.400	1.218.400	1.218.400	1.218.400
Baten:						
Bijdragen gemeenten	645.150	0	818.400	818.400	818.400	818.400
Overige baten	37.900					
Bijdrage inning huisvesting	429.470	0	400.000	400.000	400.000	400.000
Totaal overige baten:	467.370	0	400.000	400.000	400.000	400.000
Totaalprogramma baten:	1.112.520	0	1.218.400	1.218.400	1.218.400	1.218.400
Begroot totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0

Tabel 15: Programmabegroting RooO

3. Wet sociale werkvoorziening

In dit hoofdstuk is het budget voor het onderdeel Wet sociale werkvoorziening (Wsw) opgenomen. De uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening wordt onder verantwoordelijkheid van de GR RDWI uitgevoerd door Biga Groep. De lasten en baten die hiermee gemoeid zijn, zijn opgenomen in hoofdstuk 5 in de apparaatskostenbegroting RDWI.

Wat betekent dit financieel?

Wet sociale werkvoorziening	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Lasten:						
Wet sociale werkvoorziening	9.847.490	8.898.900	9.189.000	8.559.000	8.140.000	7.672.000
Totaalprogramma lasten:	9.847.490	8.898.900	9.189.000	8.559.000	8.140.000	7.672.000
Baten:						
Bijdragen gemeenten	9.847.490	8.898.900	9.189.000	8.559.000	8.140.000	7.672.000
Totaalprogramma baten:	9.847.490	8.898.900	9.189.000	8.559.000	8.140.000	7.672.000
Begroot totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0

Tabel 16: programma begroting Wsw

Wet sociale werkvoorziening (x€)	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Lasten/Baten:						
Bunnik	582.599	502.350	565.000	489.000	456.000	458.000
De Bilt	1.018.499	928.100	1.000.000	925.000	866.000	790.000
Utrechtse Heuvelrug	1.515.057	1.366.450	1.467.000	1.420.000	1.302.000	1.311.000
Wijk bij Duurstede	1.105.811	1.058.400	958.000	861.000	826.000	642.000
Zeist	5.625.527	5.043.400	5.199.000	4.864.000	4.690.000	4.471.000
Totaal programma lasten en Baten:	9.847.490	8.899.000	9.189.000	8.559.000	8.140.000	7.672.000

Tabel 17: Programmabegroting Wsw per gemeenten

Toelichting

In de bovenstaande tabel zijn de Rijksbijdragen weergegeven die de gemeenten ontvangen in het kader van de Wet sociale werkvoorziening in de komende jaren. Deze middelen worden jaarlijks door het Rijk herzien op basis van de realisatie. Deze informatie wordt door Biga Groep verstrekt. De lasten voor het programma Wet sociale voorziening van de gemeenten worden gecompenseerd door het Rijk. Voor de komende jaren zijn deze lasten aangepast op basis van de actualisatie zoals opgenomen in de septembercirculaire 2025.

De werkelijke lasten voor de Wet sociale voorziening en de jaarlijks gemeentelijke bijdrage zijn weergegeven in hoofdstuk 5 onder de apparaatskosten.

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De structurele monitoring en het managen van risico's wordt geborgd via de Planning & Control cyclus. Dit proces ziet er in het kort als volgt uit:

- Begroting en jaarstukken: inventarisatie, borging en verantwoording risico's voor de komende drie jaar;
- 1^e en 2^e nota begrotingswijziging: het actualiseren van bestaande risico's en inventarisatie mogelijke nieuwe risico's.

Om de beheersing en verantwoording te vergemakkelijken, is per risico een eigenaar aangewezen. Deze persoon is verantwoordelijk voor de beheersing van het risico en legt daarover verantwoording af.

Een risico is gedefinieerd als een onzekerheid die het realiseren van de doelstellingen in zowel positief als negatief opzicht kan beïnvloeden. Risico's kunnen zich op alle niveaus binnen de organisatie voordoen (strategisch, tactisch en operationeel niveau) en risico's kunnen ook uiteenlopend van aard zijn (bijvoorbeeld imago, financieel of compliance).

De geïnventariseerde risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen worden gekwantificeerd. Het kwantificeren van risico's betreft een inschatting van de mogelijke financiële schade (de impact), gecombineerd met een inschatting van de kans dat een mogelijke schade zich daadwerkelijk voordoet. De inschattingen worden zo nauwkeurig mogelijk gemaakt, bijvoorbeeld op basis van ervaringscijfers, maar zekerheden kunnen aan deze inschattingen niet worden ontleend. De kwantificering van de risico's wordt met enige regelmaat geactualiseerd. Risico's kunnen een incidenteel of een structureel karakter hebben. In de kwantificering zijn incidentele risico's één keer meegewogen. Structurele risico's zijn voor drie jaar meegewogen, omdat binnen deze periode maatregelen kunnen worden genomen om de risico's te beheersen.

Gezien de aard en de complexiteit van de risico's is ervoor gekozen om gebruik te maken van de methode van 'impact' x 'kans'. Op basis van de risico-inventarisatie eind 2025 is de schatting dat de aanwezige weerstandscapaciteit van € 531.000 voldoende is.

Samenvatting risico's en benodigde weerstandscapaciteit

Om het weerstandsvermogen voor RDWI te bepalen, is bij de risicoanalyse rekening gehouden met twee belangrijke criteria: relevantie en kwantificering van de risico's. In de volgende paragrafen worden deze risico's gesplitst en toegelicht in risico's niet relevant en wel relevant voor het weerstandsvermogen van de RDWI.

Risico's die niet relevant zijn voor het weerstandsvermogen RDWI

De onderstaande risico's zijn van belang voor de bedrijfsvoering, maar (nog) niet kwantificeerbaar en daardoor niet relevant voor het weerstandsvermogen.

- Voor de bekostiging van de uitvoering van de Wet inburgering 2021 heeft het Rijk op macroniveau budget toegevoegd aan het gemeentefonds. De hoogte van deze vergoeding stijgt niet mee met de verhoging van de huisvestingstaakstelling van de gemeenten. De taakstelling is vanaf de start van de wet bijna verdrievoudigd. In voorgaande jaren was de instroom telkens hoger dan verwacht, maar de prognoses laten zien dat de instroom van inburgeringsplichtigen afvlakt. Dit komt omdat er door gezinshereniging meer minderjarigen gehuisvest worden in het kader van de huisvestingstaakstelling van statushouders. Minderjarigen zijn niet inburgeringsplichtig. Het is tot op heden onbekend welke middelen beschikbaar zullen zijn in het gemeentefonds voor de begeleiding vanaf 2027 en verder. De begeleiding is intensief en duurt in het kader van inburgering meerdere jaren. De omvang van het risico is nog niet te kwantificeren.
- De komende jaren verwachten gemeenten (financieel) zwaar weer. In dit kader heeft de RDWI binnen haar dienstverlening onderzocht op welke wijze kostenbeheersing gerealiseerd kan worden. Eind 2024 heeft het algemeen bestuur

besloten om uit een lijst van twintig potentiële besparingsmaatregelen vijf opties verder uit te werken, zoals eerder aangegeven. In 2025 zijn deze vijf maatregelen nader uitgewerkt. Vervolgens heeft het algemeen bestuur besloten om in 2026 twee van deze maatregelen te implementeren, terwijl de overige drie opties in 2027 zullen worden doorgevoerd. Deze wijziging in de dienstverlening kunnen mogelijk gevolgen hebben voor de kostenontwikkeling bij (een deel van) de open-einde regelingen die de RDWI uitvoert. De impact hierop wordt gemonitord en de gemeenten zullen tijdig worden geïnformeerd over de stand van zaken hiervan.

- De geopolitieke situatie kan economische gevolgen hebben die onder andere kunnen leiden tot een stijging van de werkloosheid, wat indirect leidt tot een stijging van de bijstandsuitkeringen en overige verstrekkingen. De omvang van dit risico is niet te kwantificeren.
- De verblijfstitel voor Oekraïense vluchtelingen gaat wijzigen in 2027. De huidige Europese verblijfstitel bestaat tot 5 maart 2027. Daarna ontvangen de ongeveer 135.000 Oekraïense vluchtelingen in Nederland een verblijfsvergunning voor drie jaar. Hiermee krijgen zij dezelfde rechten en plichten als Nederlanders en kunnen zij een beroep doen op de Participatiewet. Hierover valt meer te lezen in paragraaf 2.6. De effecten hiervan voor de volumeontwikkeling van de algemene bijstand worden door het CPB echter niet meegenomen in de prognose van het bestand. De gevolgen zijn derhalve niet te kwantificeren.
- De systematiek voor de berekening van de apparaatskosten is aangepast en deze kosten zijn geïndexeerd met een percentage van 3,6%. Dit is gebaseerd op het gedurende drie maanden toepassen van de stijging van de Cao (1,6%), wegens het aflopen van de Cao SGO per 31 maart 2027, en 9 maanden op de loonvoet sector overheid zoals opgenomen in het Centraal Economisch Plan 2026 (4,2%). De loonvoet sector overheid moet stijgingen van zowel de Cao als stijgingen van werkgeverslasten dekken. In voorgaande jaren werd de index van de loonvoet sector overheid toegepast naast een eventuele stijging van de Cao. Het risico bestaat dat in 2027 percentages voor de werkgeverslasten gaan stijgen die niet zijn begroot. Een eventuele stijging moet dan worden gedekt uit de totale geraamde indexatie van 3,6% die mogelijk ontoereikend is. In dat geval zal in de 1e en/of 2e nota begrotingswijziging extra financiële middelen worden gevraagd.

Daarnaast bestaan er een aantal risico's die niet relevant zijn voor het weerstandsvermogen van de RDWI, maar die wel kwantificeerbaar zijn. Deze risico's zijn wel van belang voor de ZOU-gemeenten. Het betreft hier de risico's van zogenaamde openeinderegelingen.

In de volgende tabellen is de financiële impact van de openeinderegelingen voor 2025 opgenomen. Deze financiële risico's kunnen worden opgenomen door de gemeenten, zodat de gemeenten deze risico's kunnen betrekken bij hun begrotingen of weerstandsvermogen.

Risico's openeinderegelingen totaal	Benodigde weerstandscapaciteit (impact X kans X 3 jaar)
Tekorten op BUIG budgetten	9.160.000
Vangnetregeling	314.000
Lasten bijzondere bijstand en IIT	552.000
Debiteurenvorderingen	503.000
Bedrijfskredieten (Bbz)	pm
Onderzoeken levensvatbaarheid	pm
Studietoelage	294.000
Kinderopvang	pm
Kredieten Tozo	pm
Totaal	10.823.000

Tabel 18: Risico's openeinderegelingen

Hieronder worden de risico's van de openeinderegelingen nader toegelicht:

- Een tekort op de BUIG-budgetten tot het maximum van 10%. Op basis van de resultaatontwikkeling op de BUIG in de afgelopen jaren is de kans op een tekort vastgesteld op 50%.

Risico's opneinderegelingen BUIG budgetten per gemeente	Maximaal risico op BUIG per gemeente 2027, o.b.v. definitieve budgetten	Benodigde weerstandscapaciteit 2027 (impact X kans X 3 jaar)
Bunnik	329.000	493.000
De Bilt	1.326.000	1.989.000
Utrechtse Heuvelrug	1.298.000	1.947.000
Wijk bij Duurstede	590.000	885.000
Zeist	2.564.000	3.846.000
Totaal	6.107.000	9.160.000

Tabel 19: Benodigde weerstandscapaciteit

De totaal benodigde weerstandscapaciteit in 2027 bedraagt voor de BUIG budgetten € 9.160.000. Het risico op de BUIG bedroeg in 2025 € 8.324.000. Dit is toegenomen met € 836.000.

- De mogelijkheid dat de vangnetregeling niet wordt toegekend. Dit risico wordt ingeschat als laag, omdat de vangnetregeling onderdeel uitmaakt van de BUIG-systematiek. De regels voor toepassing van de regeling zijn strenger geworden, waardoor het moeilijker wordt om aanspraak te maken op de regeling.
- De kosten voor de bijzondere bijstand en IIT kunnen stijgen, onder andere als gevolg van een hogere instroom in schuldhulpaanvragen en bewindvoering. Door een meer proactieve aanpak in schuldienstverlening en vroegsignalering wordt de kans op deze kostenstijging geschat op 30%.
- De kosten voor de studietoelage zijn de afgelopen jaren toegenomen. Voornamelijk vanwege de bekendheid van de regeling en aanvragen met terugwerkende kracht. Voor het jaar 2027 blijft het risico bestaan dat de kosten verder zullen toenemen dan begroot.
- Het risico op een toename van de debiteurenvorderingen wordt als gering beschouwd. Hoewel de Tozo-kredietverstrekking heeft geleid tot een toename in het debiteurensaldo, is de invorderingsperiode verlengd tot zes jaar. Daarnaast heeft het kabinet, indien nodig, volledige compensatie toegezegd. Daarom wordt het risicoprofiel voor Tozo als nihil beschouwd.
Het is onbekend of het wetsvoorstel inzake het kwijschelden van vorderingen ouder dan 5 jaar wordt ingevoerd en vanaf wanneer. Dit kan gevolgen hebben voor de hoogte van het op te nemen saldo van de weerstandscapaciteit. Gemeenten hebben voor de post debiteurenvorderingen Participatiewet en Bbz 2004 een voorziening oninbaarheid opgenomen in de balans.
- Bij de wijziging van financieringssysteem van de Bbz is het risico voor kredietverstrekking voor 75% bij gemeenten gelegd. Het is mogelijk dat de toenemende schulden van ondernemers op de middellange termijn tot meer aanvragen zullen leiden. Het risico is op nihil gezet, aangezien de lasten van kredietverstrekking lastig te bepalen en jaarlijks relatief laag zijn.
- De kosten voor levensvatbaarheidsonderzoeken worden door het Rijk via het gemeentefonds aan de gemeenten vergoed. De RDWI streeft ernaar binnen de beschikbare budgetten te blijven. Het risico dat het aantal onderzoeken naar de levensvatbaarheid toeneemt, wordt als gering ingeschat.
- De toename van de lasten voor kinderopvang in 2025 is lager dan in voorgaande jaren. Voor de begroting van 2026 en daaropvolgende jaren is hiermee inmiddels rekening gehouden. Vandaar dat het risico momenteel als verwaarloosbaar is ingeschat. Bij de bepaling van het risico is geen rekening gehouden met toekomstige wet- en regelgeving.

Risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen RDWI

In de onderstaande tabel staan de risico's die relevant zijn voor de bedrijfsvoering en het weerstandsvermogen van de RDWI. Op basis van 'kans' x 'impact' is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald.

Risico's	Maximaal risico per onderwerp	Benodigde weerstandscapaciteit (impact X kans X incidenteel/structureel)
Informatiebeveiliging & privacy	725.000	217.000
ICT-samenwerking RID	130.000	130.000
Ziekteverzuim	122.670	184.000
Totaal	977.670	531.000

Tabel 20: Relevante risico's voor het weerstandsvermogen RDWI

Hieronder worden de risico's nader toegelicht:

Informatiebeveiliging & privacy

In 2026 is sprake van een groeiende geopolitieke dreiging waarbij publieke organisaties onderdeel kunnen worden van bredere maatschappelijke of internationale spanningen. Dit betekent dat naast de dreiging van gerichte cybercriminaliteit er ook een toename is van digitale verstoringsaanvallen, zoals gericht aangestuurde overbelasting van websites (DDoS-aanvallen). Dit onderschrijft het belang van een robuuste organisatie én van de uitvoering van preventieve en daarnaast ook herstelmaatregelen op het gebied van informatieveiligheid.

De volgende beheersmaatregelen zijn getroffen om het risico te beperken:

- Binnen de RID zijn alle technische maatregelen vanuit de BIO ingericht, waardoor deze uniform, toetsbaar en duurzaam zijn geborgd. De effectiviteit van deze maatregelen is getoetst door externe partijen en hierin is bevestigd dat het ambitieniveau is gerealiseerd;
- Er is een bedrijfscontinuïteitsplan opgesteld om de continuïteit van de RSD in geval van een cyberaanval te borgen. Dit plan wordt doorlopend getest en waar nodig bijgesteld;
- Afspraken voor het rechtmatig gebruik in het kader van de AVG inclusief de eisen die de Autoriteit Persoonsgegevens stelt;
- Uitrol van het I-bewustzijnsprogramma voor medewerkers;
- Afspraken gebruik Suwinet inclusief het uitvoeren van de vereiste auditverplichtingen;
- Afspraken over de inrichting van de control-rol binnen de RSD (binnen team financiën en de Functionaris Gegevensbescherming) en de CISO binnen het IV-samenwerkingsverband.

De getroffen beheersmaatregelen zijn passend om het toegenomen risico op een adequate wijze te beheersen.

Ondanks de genomen beheersmaatregelen is de inschatting van de kans gelijk gebleven (10%), omdat de dreiging op een informatie veiligheidsincident onverminderd aanwezig is. Het risico blijft aangemerkt als structureel (3 jaar meewegen). Omdat de wettelijk maximale boete die opgelegd kan worden verhoogd is tot € 725.000, komt de benodigde weerstandscapaciteit uit op € 217.000.

ICT-samenwerking RID

Dit risico heeft betrekking op mogelijke kwetsbaarheid in de stabiliteit en continuïteit van de ICT-systemen. Daarvoor zijn de volgende beheersmaatregelen getroffen:

- Continue aandacht en afspraken over de dienstverlening van de RID;
- Jaarlijks ISAE 3402 Type 2 verklaring RID (waarborg dat processen die uitbesteed zijn, aantoonbaar in control zijn);
- Afspraken over de kwaliteit van de dienstverlening;
- Besluit regionale samenwerking ICT, IV en IB&P.

Binnen ZOU-verband is met de RID-gemeenten een nieuwe vorm van samenwerking afgesproken, waarbij het perspectief is uitgesproken op een brede I-samenwerking: ICT, informatievoorziening (IV) en Informatiebeveiliging en Privacy (IB&P). In dit perspectief komt er een robuuste I-organisatie in de vorm van een GR, waarbij gemeenten Bunnik, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en de RDWI een breder pakket aan diensten afnemen van de RID.

De inschatting van de kans is laag (10%). De impact is gekoppeld aan de bijdrage 2027 van € 1.357.000 aan de RID. Het risico wordt aangemerkt als incidenteel, maar wel continu aanwezig. De benodigde weerstandscapaciteit wordt geschat op € 130.000.

Ziekteverzuim

De belangrijkste beheersmaatregelen voor het ziekteverzuimbeleid zijn:

- Regelmatige intervisie van de verzuimdossiers;
- Ondersteuning bij ziekteverzuimdossiers door arbeidsdeskundigen en de bedrijfsarts;
- Bewaken ziekteverzuimdossiers.

De inschatting van de kans is ongewijzigd op gemiddeld (50%). Door actief verzuimbeleid is sprake van een gelijkblijvend relatief laag ziekteverzuim. Hierdoor daalt de benodigde weerstandscapaciteit naar € 184.000. Het risico is aangemerkt als structureel.

Samenvatting beschikbare weerstandscapaciteit

In de praktijk vormen de reserves de belangrijkste basis voor de beschikbare weerstandscapaciteit, hetgeen essentieel is voor het financieel opvangen van calamiteiten. Het is gebruikelijk om enkel de vrij besteedbare reserves te beschouwen bij het bepalen van de weerstandscapaciteit. De vrij besteedbare reserves zijn niet onderhevig aan bestedingsclaims. In de onderstaande tabel wordt een analyse gemaakt van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Eigen vermogen	31-12-2025	Beschikbaar weerstandscapaciteit 2025
Algemene reserve	531.000	531.000
Gerealiseerd resultaat 2025	367.310	0
Bestemmingsreserve groot onderhoud	73.500	0
Bestemmingsreserve Ontwikkelagenda	38.500	0
Bestemmingsreserve Tozo	270.600	0
Bestemmingsreserve SDV	153.000	0
Totaal eigen vermogen	1.433.912	531.000

Tabel 21: Eigen vermogen ultimo 2025 versus beschikbaar weerstandscapaciteit 2025

Ratio weerstandsvermogen

De ratio van het weerstandsvermogen wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit. Het algemeen bestuur heeft in 2021 besloten een maximale weerstandsratio van 1 (voldoende) na te streven. Om deze ratio van 1 te realiseren en te kunnen behouden, dient er minimaal een weerstandsvermogen van € 531.000 te worden aangehouden. Dit bedrag komt overeen met de beschikbare weerstandscapaciteit.

Waardering	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$\geq 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Tabel 22: Ratio weerstandsvermogen

Financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor om een verplichte basisset van de volgende vier financiële kengetallen op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing:

- Netto schuldquote;
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- Solvabiliteitsratio;
- Structurele exploitatieruimte.

Kergetallen	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Netto schuldquote	4,40%	4,90%	2,86%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	4,40%	4,90%	2,86%
Solvabiliteitsratio	9,50%	5,05%	4,13%
Structurele exploitatieruimte	0,31%	-0,05%	0,34%

Tabel 23: Financiële kengetallen

Door de aflossing van het vreemd vermogen neemt in 2027 de netto schuldquote verder af. De solvabiliteitsratio wordt lager als gevolg van de daling van de bestemmingsreserves. Deze reserves zijn gekoppeld aan incidentele bedrijfsvoeringsactiviteiten die voor de toekomst in omvang zullen afnemen. De structurele exploitatieruimte neemt in 2027 verder toe onder andere door de effecten van het implementeren van de kostenbeheersingsmaatregelen in 2026.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

In de begroting is deze paragraaf bedoeld om aan te geven hoe het onderhoud van kapitaalgoederen is georganiseerd.

Staat van materiële vaste activa (x€)	Boekwaarde 1-1-2027	Investerings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2027
Het Rond 6				
Bedrijfsgebouwen en inventaris	1.370.577	0	219.671	1.150.906
Overige materiële vaste activa	18.248	0	18.248	0
Subtotaal materiële vaste activa	1.388.825	-	237.919	1.150.906
Thorbeckelaan 3				
Grond en terreinen	2.185.163	-	-	2.185.163
Bedrijfsgebouwen en inventaris	1.299.582	-	124.610	1.174.972
Machines, apparaten en installaties	975.357	-	64.853	910.504
Subtotaal materiële vaste activa	4.460.101	-	189.463	4.270.638
Totaal	5.848.926	-	427.382	5.421.544

Tabel 24: Onderhoud kapitaalgoederen

Het Rond 6E Zeist

In 2027 vinden naar verwachting geen extra investeringen plaats.

Overige materiële vaste activa

In 2027 vinden naar verwachting geen extra investeringen plaats.

Thorbeckelaan Zeist

Op basis van het geactualiseerde onderhoudsplan van maart 2024 is jaarlijks gemiddeld € 110.000 budget noodzakelijk. In 2027 vinden naar verwachting geen extra investeringen plaats. Het pand aan de Thorbeckelaan wordt verhuurd aan Biga Groep B.V.

4.3 Financiering

Het doel van deze paragraaf is het beleid ten aanzien van de financiering (of treasuryfunctie) van de GR RDWI toe te lichten. De RDWI is gebonden aan de wet Fido (Financiering decentrale overheden). Het middelen beheer loopt via de Rijksschatkist. Dit betekent dat in de praktijk de overtollige middelen alleen uitgezet worden in de Rijksschatkist.

Liquiditeitspositie

Met de liquiditeitspositie wordt bepaald of de organisatie in staat is om aan de korte termijn verplichtingen te voldoen. Bij korte termijn financiering horen fluctuerende, maar relatief lagere Euribor rentetarieven. Omdat kort geld goedkoper is dan langlopende leningen, wordt in het huidige renteklimaat pas een lange lening aangetrokken wanneer de kasgeldlimiet overschreden dreigt te worden of bijvoorbeeld voor de financiering van materiële vaste activa.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt het maximale bedrag aan kortlopende geldleningen dat mag worden aangetrokken. Het uitgangspunt voor de kasgeldlimiet is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten door een grens te stellen aan korte financiering (< 1 jaar). Juist voor korte financiering kan het renterisico aanzienlijk zijn. Op grond van de wet Fido wordt de informatie over de kasgeldlimiet opgenomen in de financieringsparagraaf bij de begroting en het jaarverslag. In het jaarverslag betreft deze informatie ten minste de kasgeldlimiet bij aanvang van het verslagjaar en de gemiddelde netto vlottende schuld in elk van de kalenderkwartalen van dat jaar. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van de jaarbegroting en geldt voor het hele jaar. De kortlopende schuld mag niet verder oplopen dan 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming. Dit houdt in dat de kasgeldlimiet voor het begrotingsjaar 2027 € 9.211.449 is (8,2% van € 112.334.739). De gemeenschappelijke regeling mag dus korte termijn financiering aantrekken tot aan deze bedragen.

Financieringstekort

In 2027 is geen sprake van een financieringstekort.

Staat van leningen 2027	Hoofdsom	Afloop datum	Rente %	Leningen 1-1-2027	Aflossingen 2027	Leningen 31-12-2027
BNG: Lening 4088666	2.893.000	1-4-2032	3,7	578.501	96.428	482.073
BNG: Lening 40116629	3.000.000	15-8-2033	3,5	2.100.000	300.000	1.800.000
Totaal	5.893.000		0	2.678.501	396.428	2.282.073

Tabel 25: Leningen

In 2027 zal er naar verwachting geen langlopende lening worden aangetrokken ter financiering van langlopende verplichtingen. Aan de kapitaallasten worden de werkelijke rentelasten (langlopende leningen) toegevoegd. De begrote rentelasten voor langlopende leningen in 2027 zijn € 95.000.

Rente risiconorm

Via de rente risiconorm wordt bepaald welk renterisico de RDWI loopt op zijn vaste schuld (leningen met een looptijd van langer dan 1 jaar). Voor het begrotingsjaar 2027 is de rente risiconorm bepaald op 20% van het begrotingstotaal. Dit houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het totaal van de lasten op de begroting. Hiermee wordt voorkomen dat een groot deel van de leningen tegelijk opnieuw moeten worden afgesloten, met het risico van snel oplopende rentelasten. Gelet op de rentestand en verwachte ontwikkeling op de geldmarkt wordt rekening gehouden met een beperkte rentestijging. De begrote rentelasten in 2027 zijn € 95.000.

4.4 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen personeel, huisvesting, automatisering, communicatie, organisatieontwikkeling, financieel beheer en facilitaire dienstverlening. Aan de RDWI worden hoge eisen gesteld als het gaat om de kwaliteit van de dienstverlening. Dat betreft primair de dienstverlening aan de directe klanten en daarnaast de dienstverlening aan de deelnemende gemeenten.

Begrippen die in algemene zin en ook binnen de RDWI onder meer een rol spelen als het gaat om de bedrijfsvoering zijn:

- **Rechtmatigheid:** de RDWI handelt rechtmatig als zij handelt volgens de geldende wet- en regelgeving;
- **Betrouwbaarheid:** de RDWI heeft haar zaken voor elkaar en voert de (wettelijke) regels voorspelbaar uit en handhaaft de regels;
- **Transparantie:** een transparant overheidsorgaan biedt inzicht in de uitvoering van de programma's en ondersteunende processen;
- **Doelmatigheid:** de gestelde doelen bereiken met zo weinig mogelijk inzet van middelen of met een bepaalde inzet van middelen een zo goed mogelijk effect;
- **Doeltreffendheid:** de effecten bereiken die beoogd waren.

Voor de kaders van bedrijfsvoering zijn binnen de RDWI de volgende actuele verordeningen en/of regelingen van kracht:

- Financiële verordening;
- Controleverordening en een controleprotocol ten behoeve van de controlewerkzaamheden van de accountant;
- Mandaat-, volmacht- en machtigingenbesluit, waarin het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter voor de uitoefening van met name genoemde bevoegdheden mandaat en volmacht verlenen aan de directeur;
- Budgethoudersregeling, waarin aanvullende regels omtrent het financiële mandaat binnen de organisatie geregeld worden;
- Intern controleplan.

Deze verordeningen en regelingen worden periodiek beoordeeld en waar nodig geactualiseerd. Op het gebied van planning en control is een praktisch toepasbaar planning en control instrumentarium aanwezig evenals een planning en control jaarkalender.

Rechtmatigheid

Het dagelijks bestuur van de GR RDWI is verplicht (conform de artikelen 212, 213 en 213A van de Gemeentewet) zorg te dragen voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van beheershandelingen.

Vanaf 2023 legt het dagelijks bestuur van RDWI hierover zelf verantwoording af door middel van een rechtmatigheidsverantwoording. De accountant verstrekt een verklaring van getrouwheid die tezamen met de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur wordt opgenomen in de jaarrekening.

Organisatie

Vanaf 2020 gelden de volgende spelregels voor de bedrijfsvoering³⁴:

1. Bandbreedte van het aantal uitkeringen is 10% van 3.000 uitkeringen.
Bij meer dan 10% daling of stijging gaan we uit van een mutatie van 5% formatie inclusief overhead (op basis van maximum schaal 9 + 30% overhead);
2. Bandbreedte aantal aanvragen schulddienstverlening is 10% ten opzichte van 550 aanvragen. Bij meer dan 10% daling of stijging gaan we uit van een mutatie

³ Besluit algemeen bestuur in oktober 2024 om de huidige bandbreedte systematiek vooralsnog ongewijzigd te laten totdat een vijftal processen zijn geïmplementeerd.

⁴ Besluit algemeen bestuur 28 oktober 2020.

van 5% formatie inclusief overhead (op basis van maximum schaal 9 + 30% overhead);

3. Bij de 2^e nota begrotingswijziging wordt de formatie en de definitieve bijdrage bepaald op basis van de bandbreedtes klantenbestand uitkering (volume BUIG) en aanvragen schulddienstverlening;
4. Bijstellingen van de apparaatskosten als gevolg van stijgingen of dalingen buiten de bandbreedte worden altijd door het algemeen bestuur vastgesteld.

In deze begroting is de formatie en de definitieve bijdrage bepaald op basis van de bandbreedtes klantenbestand uitkering (volume BUIG), de aanvragen schulddienstverlening en de dienstverlening aan inburgeraars. Daarnaast is voor de vastgestelde formatie nog een mutatie verwerkt. Er is 1,8 fte voor de schulddienstverlening toegevoegd aan de formatie. Het financieel effect van de afspraken is na de vaststelling van de strategische kaders reeds structureel verwerkt in de begroting 2027. Daarnaast is voor deze begroting ook het effect van kostenbeheersing in 2027 op de formatie van RDWI verwerkt. Het betreft een vermindering van 1,5 fte. Na deze mutaties wordt voor de begroting 2027 uitgegaan van de volgende verdeling van de formatie over de units.

Vastgestelde formatie RDWI (in fte)	2026	Mutatie 2027	2027
Directie en Advies & Support	18,1	-	18,1
Intake, Werk en Participatie (IWP)	58,9	-	58,9
Inkomen en Schulddienstverlening	54,0	0,3	54,3
Financiën, Informatiemanagement, Facilitair	24,9	-	24,9
Overige formatie	3,2	-	3,2
Totaal toegestane formatie	159,1	0,3	159,4

Tabel 26: Vastgestelde formatie RDWI

Automatisering

De RDWI investeert in 2027 structureel in automatisering en informatiemanagement om de kwaliteit, continuïteit en veiligheid van de dienstverlening te waarborgen. Digitalisering is geen ondersteunende functie meer, maar een randvoorwaarde voor het functioneren van een betrouwbare en toekomstbestendige publieke organisatie. De stijgende kosten zijn het gevolg van groeiende digitale dienstverlening, toenemende complexiteit van ICT en zwaardere eisen aan informatiebeveiliging. Deze investering sluit aan bij de vastgestelde Visie op informatiemanagement 2030.

De kosten aan automatisering nemen toe door drie samenhangende ontwikkelingen:

1. *Groei van digitale dienstverlening*
Inwoners, gemeenten en ketenpartners verwachten veilige en altijd toegankelijke digitale diensten. Vrijwel alle primaire processen moeten digitaal worden ondersteund, inclusief gegevensuitwisseling en ketensamenwerking. Dit vraagt om robuuste infrastructuur, verdere digitalisering van processen en goed functionerende portalen en koppelingen.
2. *Toenemende complexiteit en afhankelijkheid van ICT*
Het applicatielandschap wordt complexer en afhankelijker van externe leveranciers (SaaS en cloud). Continuïteit en beheersbaarheid vereisen investeren in architectuur, standaardisatie, leveranciers- en contractmanagement en regie op uitbestede diensten.
3. *Hogere eisen aan informatiebeveiliging en continuïteit*
Cyberdreigingen en datarisico's nemen toe. De RDWI moet aantoonbaar voldoen aan wet- en regelgeving en "in control" zijn op beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie. Dat vraagt om structurele middelen voor beveiliging, monitoring, samenwerking met specialistische partijen en versterking van digitale weerbaarheid.

De kostenstijging wordt mede veroorzaakt door een verschuiving van incidentele investeringen naar structurele exploitatiekosten. ICT wordt steeds vaker als dienst afgenomen. Dit leidt tot voorspelbare, maar blijvende kosten die meebewegen met

gebruik, beschikbaarheid en beveiliging. Deze ontwikkeling is bewust gekozen en vergroot de flexibiliteit en toekomstbestendigheid van de organisatie.

De hogere kosten voor automatisering zijn een noodzakelijke en strategisch verantwoorde investering. Zij volgen uit eerder vastgesteld beleid en zijn essentieel om de publieke taak van de RDWI duurzaam, veilig en betrouwbaar te kunnen blijven uitvoeren.

Duurzaamheid

De RDWI werkt hard om een duurzame organisatie te zijn en de daarbij horende duurzame bedrijfsvoering op te bouwen. Zo is niet alleen milieuzorg (schoonmaak, kantine, samenwerking met Biga Groep B.V.) onder de aandacht, maar ook zaken zoals de werkomstandigheden van de medewerkers (daglicht, vitaliteit, rookbeleid) of de manier waarop met energieverbruik wordt omgegaan (zonnepanelen). In de inkoopvoorwaarden van de RDWI is een duurzaamheidsparaagraaf opgenomen, zodat ook van gecontracteerde leveranciers kan worden verwacht dat zij zich houden aan de balans tussen 'people, planet en profit'.

Risicomanagement

De rollen in de organisatie weerspiegelen de aanhoudende aandacht voor informatie-beveiliging. Er wordt gebruik gemaakt van een Functionaris Gegevensbescherming, een CISO, een Security Officer en een Privacy Officer, waarmee niet alleen de technische informatieveiligheid maar ook de persoonlijke informatieveiligheid wordt geborgd. Zo zijn er jaarlijks terugkerende audits en is er door het dagelijks bestuur vastgesteld privacy beleid en informatieveiligheidsbeleid.

4.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee de GR RDWI een bestuurlijke en financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Financieel belang is wanneer de gemeenschappelijke regeling middelen ter beschikking heeft gesteld en die kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de GR RDWI.

Verbonden partijen GR RDWI	De Regionale ICT-Dienst Utrecht (RID)
Doel	De GR RID wil een betrouwbare, innovatieve en doelmatige ICT-dienstverlener zijn die een solide ICT-infrastructuur beheert die blijvend is afgestemd op de veranderende behoefte van de klant. In het dagelijks gebruik van deze infrastructuur worden de gebruikers klantvriendelijk en adequaat ondersteund. De RID ondersteunt ruim 2.100 accounts, 1600 werkplekken en ruim 600 applicaties. In zijn rol als ICT-dienstverlener levert de RID de producten en diensten die met de klantorganisaties zijn afgesproken in de Dienstverleningsovereenkomst.
Deelnemende partijen	Gemeenten Baarn, Bunnik, De Bilt, Soest, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en de GR RDWI.
Bestuurder(s)	Algemeen bestuur. Namens de GR RDWI de heer W.J. van Dijk.
Financiële bijdrage	Structurele bijdrage 2027 volgens verdeelsleutel € 1.026.000 en kosten t.b.v. plusdiensten € 331.000 (E-hrm, NFS en hardware).
Financieel resultaat	Resultaat 2025: +/- € 4.000 (n.a.v. concept jaarrekening 2025). Resultaat 2026: € 0 Resultaat 2027: € 0
Eigen en vreemd vermogen	1-1-2027: EV € 295.000, VV € 8.657.000 31-12-2027: EV € 109.000, VV 8.511.000
Belang	De GR RDWI heeft een belang van ongeveer 10% in de RID.
Financiële ontwikkeling	De financiële bijdragen voor 2027 zijn gestegen met loon- en prijscompensatie. Het RID Resultaat 2025 is onder voorbehoud.
Inhoudelijke ontwikkeling	De meerjarige vraag naar de ICT-diensten van de RID wordt bepaald door de strategische informatiebeleidsplannen van de klantorganisaties. Hierop baseert de RID het automatiseringsbeleid en de ICT-architectuur voor de komende jaren. Dit vraagt echter wel om afstemming van de diverse informatiebeleidsplannen en prioriteitstelling bij de hieruit voortvloeiende projecten. Hiertoe wordt een proces van strategische informatieplanning

	opgezet. Informatiebeleidsplannen worden vaak ingehaald door de dagelijkse realiteit. Het proces van informatieplanning voorziet in de mogelijkheid om eerder gemaakte plannen bij te stellen.
Verbonden partijen GR RDWI	Stichting Inkoopbureau Midden Nederland
Doel	Stichting Inkoopbureau Midden Nederland heeft als motto "Alleen samen kunnen we het beste uit inkoop halen". IBMN wil voor de deelnemers op het gebied van inkoop (in brede zin) meerwaarde realiseren door het leveren van maatwerk dienstverlening, in nauwe samenwerking met de deelnemers. Dit wil het bereiken door het aanbieden van professionele en deskundige inkoopondersteuning. Doel is om naast besparingen ook maximale sociale en maatschappelijke meerwaarde te realiseren middels inkoopprojecten.
Deelnemende partijen	Gemeenten: De Bilt, IJsselstein, Leusden, Molenlanden, Montfoort, Scherpenzeel, Vijfheerenlanden, Woudenberg. Gemeenschappelijke Regelingen: GR RDWI, AVRES en RMN.
Bestuurder(s)	Algemeen bestuur: namens RDWI; directeur R.B. Ruiter.
Financiële bijdrage	€ 44.050 voor 2027 (vaste bijdrage + garantie afname)
Financieel resultaat	Resultaat 2025: € 200 (conceptjaarverslag 2025) Resultaat 2026: € 0 Resultaat 2027: € 0
Eigen en vreemd vermogen	31-12-2025 EV € 219.000 (inclusief gerealiseerde resultaat 2025) 31-12-2025 VV € 100.000
Belang	RDWI heeft een belang van 10% (basis vaste bijdrage + garantieafname).
Financiële ontwikkeling	De kosten in 2027 stabiliseren zich ten opzichte van 2026. In het bedrijfsplan van IBMN, vastgesteld in november 2024 zijn de volgende doelstellingen uitgewerkt:
Inhoudelijke ontwikkeling	• IBMN wil eerder en vaker betrokken raken bij inkoopprojecten van de deelnemers, om betere projectvoorbereiding te realiseren en de kwaliteit van aanbestedingen te vergroten. • IBMN wil voor de deelnemers de impact die zij met hun inkoop beogen vergroten. IBMN streeft naar meer betrokkenheid bij het voorbereiden van contract- en leveranciersmanagement.

Tabel 27: Verbonden partijen

4.6 Wet Open Overheid

De Wet Open Overheid (Woo), die vanaf 1 mei 2022 in werking is getreden, heeft tot doel een transparante overheid te bevorderen en de informatiehuishouding van de overheid op orde te brengen. Voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen gelden de volgende verplichtingen uit de Woo die direct in werking treden:

1. Een contactpersoon aan te wijzen om vragen van inwoners te beantwoorden.
2. De bepalingen omtrent openbaarmaking op verzoek: voortaan moeten onder meer ook documenten met persoonlijke beleidsopvattingen van ambtenaren in geanonimiseerde vorm betrokken worden. Ook moet een Woo-verzoek elektronisch kunnen worden ingediend.
3. Maatregelen treffen om de duurzame toegankelijkheid van digitale documenten te borgen als randvoorwaarde om uitvoering te geven aan openbaarheid.
4. De inspanningsverplichting om informatie over beleid actief openbaar te maken.
5. In maart 2025 zijn de privacy officer en de Woo-contactpersoon aangesteld. Hiermee zijn bovenstaande vier verplichtingen geïmplementeerd. In 2025 zijn er geen Woo verzoeken ingediend. Vanaf 1 januari 2026 is de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer grotendeels in werking getreden. Per 1 januari 2027 treedt het laatste deel in werking. Deze wet geeft de burger recht om elektronisch berichten aan een bestuursorgaan te zenden op een door het bestuursorgaan bepaalde wijze. De implementatie van deze wet zal ter hand worden genomen.

5. Financiële begroting

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe de organisatie is opgebouwd en hoe zich dat financieel vertaalt naar de bijdragen van de vijf gemeenten.

5.1 Organisatie en apparaatskosten

Op basis van de ramingen van de bijstandspopulatie en aantallen inwoners bij schulddienstverlening wordt jaarlijks de formatie vastgesteld voor de uitvoering van de huidige taken van de RDWI. Voor 2027 wordt uitgegaan van een formatie van 159,4 fte.⁵ Ten opzichte van 2026 (159,1 fte) vertoont de formatie voor 2027 een lichte stijging. Deze toename houdt verband met de nog te realiseren kostenbeheersmaatregel (1,5 fte), waarvoor een besparing van 1,5 fte is ingeboekt. Daarnaast wordt voor de schulddienstverlening een extra capaciteit van 1,8 fte toegevoegd. In onderstaande tabel 26 zijn de apparaatskosten samengevat.

Bedrijfsvoering RSD (x€)	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Lasten:						
Apparaatskosten RSD incl. afwikkeling Tozo	18.960.810	19.532.200	20.995.032	20.943.032	20.943.032	20.943.032
Bijdrage gemeenten aan BIGA	600.000	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Implementatiemiddelen Participatie Wet in balans	0	0	22.765	0	0	0
Personeel SW	9.679.310	8.764.862	8.154.922	7.665.627	7.205.689	6.773.348
Effect taakstelling RSD Besluit AB 18-12-2025		-205.750	-225.750	-301.000	-301.000	-301.000
Totaal programma lasten:	29.240.120	28.591.312	29.446.969	28.807.659	28.347.721	27.915.380
Baten:						
Bijdragen gemeenten bedrijfsvoering RSD verlaagd met taakstelling RSD	15.379.620	15.328.450	16.270.624	16.195.374	16.195.374	16.195.374
Bijdrage gemeenten uitvoering Re-integratie	2.451.000	2.792.600	2.967.874	2.967.874	2.967.874	2.967.874
Bijdragen gemeenten uitvoering Wet inburgering	1.033.000	1.058.900	1.150.784	1.150.784	1.150.784	1.150.784
Implementatiemiddelen Participatie Wet in balans	0	0	22.765	0	0	0
Overige baten:						
Overige baten apparaatskosten	1.083.080	594.500	828.000	828.000	828.000	828.000
Overige baten BIGA	9.679.230	8.764.862	8.154.922	7.665.627	7.205.689	6.773.348
Totaal overige baten:	10.762.310	9.359.362	8.982.922	8.493.627	8.033.689	7.601.348
Totaal programma baten:	29.625.930	28.539.312	29.394.969	28.807.659	28.347.721	27.915.380
Begroot totaal saldo van baten en lasten	385.810	-52.000	-52.000	0	0	0
Toevoeging reserves	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
Onttrekking reserves	91.500	162.000	162.000	110.000	110.000	110.000
Begroot Resultaat	367.310	0	0	0	0	0

Tabel 28: Begroting apparaatskosten RSD en loonkosten Wsw samengevat

⁵ Samenstelling formatie RDWI 2027:

- Vertrekpunt begroting 2026 159,1 fte
- Verlaagd met 1,5 fte door taakstelling 2027
- Verhoogd met 1,8 fte voor SDV

Onderstaande tabel betreft een gedetailleerd overzicht van apparaatskosten RSD en loonkosten van de Wet sociale werkvoorziening:

Bedrijfsvoering RSD(x€)	Realisatie 2025	Begroting 2026	2027	2028	2029	2030
Lasten:						
Kapitaallasten	591.310	637.400	430.000	430.000	430.000	430.000
Rente	118.680	100.000	95.000	95.000	95.000	95.000
Huisvesting	581.450	605.100	644.000	644.000	644.000	644.000
Personeel SW	9.679.310	8.764.862	8.154.922	7.665.627	7.205.689	6.773.348
Automatisering	2.225.580	1.900.800	2.400.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000
Facilitair	432.510	417.300	470.000	470.000	470.000	470.000
Advieskosten	294.690	143.000	249.000	249.000	249.000	249.000
Personeel RSD	14.716.580	15.676.600	16.655.032	16.655.032	16.655.032	16.655.032
Implementatiemiddelen Participatie Wet in balans	0	0	22.765	0	0	0
Afwikkeling Tozo regeling	0	52.000	52.000	0	0	0
Bijdrage gemeenten aan BIGA	600.000	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Effect taakstelling RSD Besluit AB 17-12-2025		-205.750	-225.750	-301.000	-301.000	-301.000
Totaal lasten:	29.240.110	28.591.312	29.446.969	28.807.659	28.347.721	27.915.380
Baten:						
Bijdragen gemeenten (inclusief bijdrage BIGA)	15.379.620	15.328.450	16.270.624	16.195.374	16.195.374	16.195.374
Bijdragen gemeenten Uitvoering Re-integratie	2.451.000	2.792.600	2.967.874	2.967.874	2.967.874	2.967.874
Bijdragen Gemeenten uitvoering Wet inburgering	1.033.000	1.058.900	1.150.784	1.150.784	1.150.784	1.150.784
Impulsegeld Social Infrastructuur	0	0	22.765	0	0	0
Bijdragen BIGA-loonkosten SW	9.679.230	8.764.862	8.154.922	7.665.627	7.205.689	6.773.348
Totaal gemeente bijdragen	28.542.850	27.944.812	28.566.969	27.979.659	27.519.721	27.087.380
Overige baten	1.083.080	594.500	828.000	828.000	828.000	828.000
Totaal programma baten:	29.625.920	28.539.312	29.394.969	28.807.659	28.347.721	27.915.380
Totaal saldo voor reserves	385.810	-52.000	-52.000	0	0	0
Dotatie aan reserves	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
Onttrekking aan reserves	91.500	162.000	162.000	110.000	110.000	110.000
Totaal saldo na reserves	367.310	0	0	0	0	0

Tabel 29: Begroting apparaatskosten baten en lasten uitgebreid

Toelichting mutaties apparaatsbegroting zoals verwerkt in de begroting 2027

De begroting voor apparaatskosten 2027 is gebaseerd op de kadernota 2027. Wel zijn er verschillende mutaties doorgevoerd in de begroting 2027. Hieronder volgen de toelichtingen over deze mutaties en aandachtspunten.

Loon- en prijsontwikkelingen

De personeelskosten zijn berekend op basis van de formatiebegroting vermeerderd met het IKB, de werkgeverslasten en overige looncomponenten. Deze kosten zijn geïndexeerd met een percentage van 3,6%. Dit is gebaseerd op het gedurende drie maanden toepassen van de stijging van de Cao van 1,6% (wegens het aflopen van de Cao SGO per 31 maart 2027) en 9 maanden op de loonvoet sector overheid zoals opgenomen in het Centraal Economisch Plan 2026 van 4,2%. De materiële kosten zijn in de begroting geraamd op basis van de verwachte kosten. De reden hiervoor is met name de wijziging van het activeren en afschrijven van laptops en telefoons naar het betalen van een jaarlijkse vergoeding aan de RID. Dit leidt tot een substantiële daling van de kapitaallasten en een stijging van de automatiseringskosten.

De systematiek voor de berekening van de apparaatskosten is ten opzichte van de kadernota 2027 aangepast. Daarin werd uitgegaan van de begroting 2026 waarop een indexatie van 5,1% voor de personeelskosten, 2,2% voor de materiële kosten en de verwerking van de salarisstijging conform de Cao van 1,6% werd toegepast.

Mutaties voor Wet sociale werkvoorziening

De loonkosten van de Wet sociale voorziening zijn op basis van meerjarenbegroting 2026 van Biga Groep geactualiseerd. Deze informatie wordt jaarlijks door Biga Groep verstrekt.

Nieuwe ontwikkeling m.b.t. kostenbeheersmaatregelen

Na een verkenning van de mogelijkheden heeft het algemeen bestuur op 17 december 2025 een positief besluit genomen over vier voorstellen, deze maatregelen hebben betrekking op de apparaatskosten. Binnen deze paragraaf worden de vier maatregelen die betrekking hebben op de apparaatskosten verwerkt. De vier goedgekeurde maatregelen zijn:

- Het afschalen van rechtmatigheidscontroles;
- Het beperken van terugvorderingen tot situaties met opzet of grove schuld (fraude);
- Het kwijtschelden van alle vorderingen ouder dan vijf jaar;
- Apparaatskosten.

In het onderstaande overzicht zijn de effecten van deze vier maatregelen zichtbaar gemaakt in bedragen en in aantal fte's.

Samenvatting kostenbeheersing RDWI 2027-2030 (x €)	2027	2027-fte	2028	2028-fte	2029	2029-fte	2030	2030-fte
Afschalen rechtmatigheidscontroles	-55.250	0.5	-110.500	1	-110.500	1	-110.500	1
Beperken terugvordering	-55.250	0.5	-55.250	0.5	-55.250	0.5	-55.250	0.
Kwijtschelden vorderingen >5 jaar	-55.250	0.5	-55.250	0.5	-55.250	0.5	-55.250	0.5
Algemeen kostenbeheersmaatregel apparaatskosten	-60.000	N.v.t.	-80.000	N.v.t.	-80.000	N.v.t.	-80.000	N.v.t.
Effect kostenbeheersing RDWI	-225.750	1.5	-301.000	2	-301.000	2	-301.000	2

Tabel 30: Effect kostenbeheersing RSD op de apparaatskosten

Implementatiemiddelen Participatiewet in Balans

Het totaalbedrag bedraagt € 398.000, verdeeld over een periode van drie jaar. Voor het jaar 2025 is een bedrag van € 265.000 geraamd, voor 2026 € 110.000 en voor 2027 € 23.000. De beschikbare middelen voor 2027 zijn opgenomen in de begroting 2027 onder apparaatskosten. De in 2025 beschikbare middelen worden overgeheveld naar 2026. Deze wijziging wordt verwerkt in de 1^e nota begrotingswijziging 2026.

5.2 Overzichten per gemeente

De verdeelsleutel en bijdragen van de apparaatskosten en compensabele BTW per gemeente in 2027.

Verdeelsleutel bijdragen per gemeente in apparaatskosten 2027	Budget BUIG en inwoneraantallen	Verdeelsleutel uitvoeringsbudget re-integratie 2027	Verdeelsleutel Wsw 2027 (toegepast op bijdrage gemeenten aan Biga Groep)	Verdeelsleutel uitvoeringskosten Wet inburgering 2021	Bijdragen gemeenten in de apparaatskosten
Bunnik	5,63%	4,89%	6,14%	7,17%	900.590
De Bilt	21,72%	20,43%	10,88%	21,59%	3.474.520
Utrechtse Heuvelrug	21,73%	22,59%	15,96%	24,20%	3.475.230
Wijk bij Duurstede	9,88%	9,91%	10,43%	11,25%	1.580.740
Zeist	41,04%	42,17%	56,59%	35,79%	6.565.220
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	15.996.300

Kostenbeheersing bedrijfsvoering	Bijdragen uitvoeringsbudget re-integratie	Bijdragen gemeenten in uitvoeringskosten Wet inburgering 2021	Bijdragen gemeenten aan de Biga Groep	Bijdragen gemeenten in subsidie Biga Groep 2027	Bijdrage gemeente compensabele BTW 2027
-12.710	145.200	82.500	30.719	565.000	101.340
-49.035	606.500	248.500	54.400	1.000.000	390.974
-49.045	670.500	278.500	79.811	1.467.000	391.054
-22.308	294.200	129.500	52.141	958.000	177.874
-92.653	1.251.500	411.900	282.928	5.199.000	738.758
-225.750	2.967.900	1.150.800	500.000	9.189.000	1.800.000

Tabel 31: Gemeentelijke bijdragen 2027 per onderdeel en per gemeente

De huidige verdeelsleutels zijn gebaseerd op de volgende afspraken:

- De verdeelsleutel BUIG is gebaseerd op het Rijksbudget dat gemeenten ontvangen voor uitkeringen Participatiewet (telt mee voor 90%), inclusief het programmabudget re-integratie en het aantal inwoners per gemeente (telt mee voor 10%). Deze verdeelsleutel wordt toegepast op de bijdrage van de gemeenten voor de apparaatskosten en de compensabele BTW;
- De verdeelsleutel voor de bijdrage uitvoeringskosten re-integratie is nieuw. De uitvoeringskosten re-integratie worden voor 100% volgens een nieuwe sleutel verrekend. Daarbij is een ingroeimodel afgesproken om de herverdeling tussen gemeenten geleidelijk te laten verlopen;
- De verdeelsleutel voor de uitvoering van de Wet inburgering 2021 is gekoppeld aan de oorspronkelijk verdeling van deze middelen naar het gemeentefonds. Deze wijkt af van de algemene verdeelsleutel apparaatskosten. De ontwikkeling van dit budget in het gemeentefonds wordt regelmatig beoordeeld. Indien nodig zal de verdeelsleutel aangepast worden;
- De verdeelsleutel Wsw is gebaseerd op het budget dat de gemeenten van het Rijk ontvangen ter compensatie van de kosten sociale werkvoorziening. Deze verdeelsleutel wordt toegepast op de bijdragen van de gemeenten voor de Wsw en de extra bijdrage voor Biga groep.

De bandbreedte systematiek is door nieuwe wetgeving en taken op onderdelen achterhaald. Tevens vraagt complexiteit en problematiek in casuïstiek steeds meer aandacht binnen de verschillende kerntaken van de RDWI. In overleg met de gemeenten werkt de RDWI een voorstel uit voor een systematiek voor de toekomst.

In de volgende tabel is de gemeentelijke bijdrage 2027 per onderdeel en per gemeente weergegeven.

Toelichting

De verdeling van het totaalbedrag naar gemeenten vindt plaats op basis van verdeelsleutels, op basis van de actualisatie van budgetten zoals vermeld in de septembercirculaire 2025 van het Rijk plus daaraan gebonden documenten en op basis van verwachte uitgaven op gemeenteniveau. Hierin is ook de hierboven genoemde nieuwe verdeelsleutel voor de uitvoeringskosten re-integratie verwerkt.

Specificatie gemeenten 2027	Bunnik	De Bilt	Utrechtse Heuvelrug	Wijk bij Duurstede	Zeist	Totaal
Gebundelde uitkeringen / BBZ	3.128.694	12.823.930	12.407.695	5.143.427	23.814.801	57.318.547
BUIG deel LKS	340.670	1.120.025	1.607.670	663.022	2.317.092	6.048.478
Baten BUIG / BBZ	-19.700	-153.900	-178.600	-166.200	-381.600	-900.000
Ontschotting	-95.449	-149.298	-314.266	125.549	433.464	0
BBZ kredietverstrekking	0	10.400	15.600	0	36.400	62.400
BBZ onderzoekskosten levensvatbaarheid	5.000	20.000	25.000	10.000	40.000	100.000
BBZ baten/terugontvangen op kredietverstrekking	0	-25.700	-24.600	-15.400	-25.700	-91.400
Tozo regeling	-33.200	-112.880	-212.480	-53.120	-252.320	-664.000
Bijzondere bijstand	132.240	749.120	764.320	326.040	1.474.280	3.446.000

Studietoelage	59.000	151.000	167.000	51.000	595.000	1.023.000
Bijzondere bijstand	-3.240	-15.120	-31.320	-14.040	-71.280	-135.000
Collectieve Ziektekostenverzekering	70.590	142.983	185.969	82.668	340.340	822.550
Individuele inkomensvoelagen	72.000	357.000	374.000	145.000	751.000	1.699.000
Minimabeleid gemeenten	0	0	250.000	0	475.000	725.000
Alleenverdieners problematiek (incl. uitvoeringskosten)	2.022	25.266	39.421	4.044	76.837	147.590
Re-integratie & Participatie & jeugdwerkloosheid	135.552	566.033	625.810	274.560	1.168.045	2.770.000
Voorzieningen Wet Inburgering	200.485	614.902	554.097	284.661	792.665	2.446.810
Uitkering Wet Sociale Werkvoorziening (sociaal domein)	565.000	1.000.000	1.467.000	958.000	5.199.000	9.189.000
Kinderopvang	53.000	135.000	142.000	7.000	237.000	574.000
Noodregeling leefgeld Oekraïners (incl. uitvoeringskosten)	100.844	311.931	226.305	57.378	521.942	1.218.400
Bijdrage inning huisvesting Oekraïners	-48.000	-96.000	-72.000	0	-184.000	-400.000
Rijksbijdrage sociale infrastructuur	7.985	28.745	38.330	19.164	67.076	161.300
Impulsmiddelen sociale infrastructuur	11.785	40.405	57.241	26.215	95.480	231.126
Apparaatskosten	900.590	3.474.520	3.475.230	1.580.740	6.565.227	15.996.307
Implementatiemiddelen Participatie Wet in balans	1.119	4.652	5.075	2.276	9.642	22.765
Bijdrage uitvoeringskosten re-integratie	145.200	606.500	670.500	294.200	1.251.500	2.967.900
Uitvoeringskosten Wet Inburgering	82.500	248.500	278.500	129.500	411.800	1.150.800
BIGA bijdragen	30.719	54.400	79.811	52.141	282.929	500.000
Totaal	5.845.406	21.932.414	22.623.308	9.987.825	46.041.620	106.430.573
Effect taakstelling inrichtingskosten BB	-7.882	-30.408	-30.422	-13.832	-57.456	-140.000
Effect taakstelling afschaffen uitstroompriem	-3.378	-13.032	-13.038	-5.928	-24.624	-60.000
Effect taakstelling APP i.v.m. kostenbeheersing	-12.710	-49.030	-49.040	-22.310	-92.660	-225.750
Totaal na taakstelling	5.821.436	21.839.944	22.530.808	9.945.755	45.866.880	106.004.823

Tabel 32: Specificatie gemeentelijke bijdragen

5.3 Geprognotiseerde balans

Geprognotiseerde balans (x 1.000)	2027	2028	2029	2030
Activa				
Materiele vaste activa	5422	4995	4568	4141
Vorderingen op openbare lichamen	2.316	2.316	2.316	2.316
Overige vorderingen	5.444	5.444	5.444	5.444
Liquide middelen	409	409	409	409
Overlopende activa	605	605	605	605
Totaal activa	14.196	13.769	13.342	12.915
Passiva				
Algemene Reserve	531	531	531	531
Bestemmingsreserve	55	55	55	55
Voorzieningen	297	297	297	297
Vaste schulden	2.282	1.886	1.489	1.093
Netto vlottende schulden	4.527	4.527	4.527	4.527
Overlopende passiva	6.504	6.473	6.443	6.412
Totaal passiva	14.196	13.769	13.342	12.915

Tabel 33: Geprognotiseerde balans

5.4 Staat van reserves en voorzieningen

Hieronder is de staat van reserves en voorzieningen in beeld gebracht op basis van de realisatiecijfers 2025 en de verwachte toevoegingen en onttrekkingen in 2026 en verder.

Staat van reserves	Stand per 1-01-2027	toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2027
Algemene reserve	531.000	-	-	531.000
Egalisatiereserve groot onderhoud	55.000	110.000	110.000	55.000
Bestemmingsreserve Tozo	68.600	-	68.600	-
Totaal reserves	654.600	110.000	178.600	586.000

Staat van voorzieningen	Stand per 1-01-2027	toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2027
Voorziening spaarverlof	297.000	-	-	297.000
Totaal voorzieningen	297.000	-	-	297.000

Tabel 34: Staat van reserves en voorzieningen

Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt per 1 januari 2027 € 531.000, waarmee de weerstandratio 1 is.

Egalisatiereserve groot onderhoud

De bestemmingsreserve groot onderhoud heeft betrekking op het planmatig onderhoud van het pand in eigendom aan de Thorbeckelaan. Onttrekkingen kunnen plaatsvinden in verband met gemaakte kosten voor (gepland) groot onderhoud en renovatie. Hiervoor is een meerjarig onderhoudsbeleidsplan beschikbaar. Jaarlijks wordt er structureel € 110.000 aan deze reserve toegevoegd.

Bestemmingsreserve Tozo

De reserve is bij de Najaarsnota 2020 ingesteld voor de afwikkeling van de regelingen Tozo. Het betreft verwachte werkzaamheden in verband met terugvordering en verhaal van de verstrekte kredieten en voorschotten, de verantwoording hiervan en de kosten bezwaar en beroep. De werkzaamheden Tozo lopen tot einde 2027.

Voorziening spaarverlof

In deze voorziening zijn toekomstige verplichtingen opgenomen voor het opnemen van spaarverlof. Het betreft een egalisatievoorziening, omdat er sprake is van een spaarsaldo dat naar verwachting, wat betreft toevoegingen en opnamen van spaarverlof, niet van gelijke omvang zal zijn.

De voorziening is berekend op basis van het aantal spaaruren per ultimo 2025 en het gemiddelde uurtarief dat de organisatie ook hanteert bij interne kostenberekeningen. De hoogte van deze voorziening zal jaarlijks worden aangepast aan de mutatie van het gespaarde verlofsaldo.

5.5 EMU Saldo

EMU Saldo (X € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Exploitatiesaldo voor mutatie reserve	-52	-52	0	0	0
Bij: Afschrijvingen ten laste van exploitatie	529	427	591	591	591
Bij: Dotatie aan de post voorzieningen	79	0	0	0	0
Af: Investerings in (im)materiele vaste activa die worden geactiveerd	56	56	0	0	0
Bij: baten uit bijdragen van andere overheden	0	0	0	0	0
Overige baten / lasten	0	0	0	0	0
Totaal	500	319	591	591	591

Tabel 35: EMU Saldo

Het tekort wordt veroorzaakt door tijdelijke werkzaamheden voor de afwikkeling van de Tozo regelingen uit 2020 en 2021. Het tekort wordt gedekt uit een onttrekking aan de reserve Tozo.

5.6 Overzicht lasten per taakveld en formatie overhead

In onderstaande tabel zijn de totale lasten per taakveld opgenomen en de tegenstaande formatie ten opzichte van de formatie overhead weergegeven.

Lasten per taakveld, begrote formatie en formatie overhead	2027
Lasten overhead (0.4)	6.579.600
Lasten treasury (0.5)	150.900
Lasten samenkracht en burgerparticipatie (6.1)	4.889.000
Lasten inkomensregelingen (6.3)	78.440.600
Lasten begeleide participatie (6.4)	20.272.100
Lasten arbeidsparticipatie (6.5)	6.898.000
Totaal	117.230.200
Begrote formatie	
Totale begrote formatie inclusief Wet inburgering 2021 en kostenbeheersing RSD besluit AB 18-12-2025	159,4 fte's

Tabel 36: Overzicht lasten per taakveld en formatie overhead

5.7 Incidentele baten en lasten

Incidentele baten (XC)	2026	2027	2028	2029	2030
Tozo terugvorderingen		664.000			
Onttrekking bestemmingsreserve Tozo	122.000	148.000	0	0	0
Totale incidentele baten	122.000	812.000	0	0	0
Regeling opvang ontheemden (RooO)		1.218.400	1.218.400	1.218.400	1.218.400
Alleenverdienersproblematiek		147.590			
Implementatiemiddelen Participatiewet in Balans		22.765			
Inzet afwikkeling Tozo	122.000	148.000	0	0	0
Totaal incidentele lasten	122.000	1.536.755	1.218.400	1.218.400	1.218.400

Tabel 37: Incidentele baten en lasten

In 2027 zijn er diverse incidentele baten en lasten, te weten:

- Afwikkeling van de Tozo regeling: de lasten voor 2027 bedragen € 148.000. Deze lasten worden gecompenseerd door hetzelfde bedrag te onttrekken uit de bestemmingsreserve TOZO;
- Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO) betreft een incidentele regeling die wij tijdelijk uitvoeren voor de gemeenten. Het gaat hierbij om de leergelden voor Oekraïners en de uitvoeringskosten van RDWI. Deze lasten zijn geraamd op historische gegevens;
- Alleenverdienersproblematiek betreft een tijdelijke regeling die tot en met 2027 loopt. De raming voor de lasten is gebaseerd op de gerealiseerde uitgaven 2025;
- Implementatiemiddelen Participatiewet in Balans betreft een tijdelijke regeling voor de periode 2025 tot en met 2027. Voor het jaar 2027 is er een bedrag toegekend voor € 22.765.

6. Doelstellingen en kengetallen

In dit hoofdstuk is het complete overzicht van de kengetallen, de doelstellingen voor 2027 en de indicatoren opgenomen die aangeven in hoeverre de doelstellingen uit hoofdstuk 2 bereikt worden. De kengetallen en doelstellingen zijn in afstemming met de gemeenten opgesteld.

De RDWI rapporteert periodiek aan de gemeenten over de resultaten aan de hand van een voortgang op de doelstellingen (zie paragraaf 1.1) en een vaste set aan kengetallen. De rapportage over de voortgang gebeurt via de 1^e en 2^e going concernrapportages (peildata 30 april en 31 augustus) en de jaarstukken. Door over de doelstellingen en kengetallen te rapporteren geeft de RDWI inzicht in de behaalde resultaten tot aan het betreffende peilmoment. Dit geeft de gemeenten de gelegenheid om op basis van deze resultaten bij te sturen of accenten aan te brengen op de ingezette koers.

BUIG en bestandsontwikkeling

Kengetallen	
Volume BUIG	
Volume Participatiewet	
Aantal aanvragen uitkering levensonderhoud	
Aantal toegekende uitkeringen levensonderhoud	
Resultaat uitstroom recruiter/Gelijk aan de slag	
Aantal uitstroom	
Aantal Bbz	
Doelstelling	Indicator
Ontwikkeling bestand houdt gelijke tred met de landelijke ontwikkeling.	Procentuele stijging of daling, afgezet tegen landelijke cijfers.

Re-integratie, participatie en werkgeversdienstverlening

Kengetallen	
Aantal ingezette LKS	
Het aantal inwoners met een indicatie banenafspraken	
Het aantal inwoners met een beschikking beschut werk	
Aantal Wsw-ers totaal, waarvan: - Aantal in individuele detachering - Aantal in groepsdetachering - Aantal in begeleid werken	
Aantal Wsw-ers met een individueel ontwikkelingsplan	
Mobiliteit Wsw-ers	
Doelstelling	Indicator
Inwoners hebben een zinvolle (on)betaalde daginvulling die aansluit bij hun mogelijkheden en waarbinnen zij zich verder kunnen ontwikkelen.	Verdeling van re-integratie gericht op werk, op participatie en op zorg en ondersteuning (ontwikkeling).
	Alle klanten in beeld met een plan van aanpak waarin het doel omschreven staat, hoe deze te bereiken, hoe vaak en hoe er contact is met de klant.
	Toename aantal lopende re-integratietrajecten.
Inwoners die in staat zijn om betaald werk te verrichten, worden hierin voldoende ondersteund.	Totale stijging beschut werk en banenafspraken.
	Minimaal 50% van inwoners met beschikking beschut is aan het werk.
	Minimaal 50% van inwoners met indicatie banenafspraken is aan het werk.

	Het verhogen van de uitstroom van bijstandsgerechtigden door werk en scholing.
	Toename van inkomsten uit parttime werken.
	Toename van aantal parttime werkenden.

Inkomensvoorzieningen

Kengetallen	
Aantal aanvragen bijzondere bijstand	
Waarvan toekenningen	
Aantal aanvragen individuele inkomenstoeslag	
Waarvan toekenningen	
Doelstelling	Indicator
De doorlooptijden zijn zo kort mogelijk.	85% van de aanvragen levensonderhoud en andere inkomensondersteunende maatregelen wordt binnen de wettelijke termijn afgehandeld.

Inburgering

Kengetallen	
Aantal inburgeraars Wet inburgering 2021 onderverdeeld in aantal statushouders en aantal gezinsmigranten	
Aantal instroom	
Aantal uitstroom inburgeringsplicht	
Doelstelling	Indicator
Duurzame participatie aan de samenleving van inburgeraars.	Aantal vroege starters voor huisvesting in de gemeente. Alle inburgeraars hebben een traject aangeboden gekregen, op weg naar duurzame inburgering en participatie in de samenleving.

Schulddienstverlening

Kengetallen	
Aantal signalen van betalingsachterstanden m.b.t. vroegsignalering	
Aantal trajecten schulddienstverlening	
Gemiddelde wachttijd tot intakegesprek is maximaal 4 weken	
Aantal nieuwe instroom onderverdeeld naar aantal particulieren, aantal ondernemers en aantal statushouders	
Gemiddeld schuldenbedrag	
Doelstelling	Indicator
Verminderen van aantal personen met schulden.	De verhouding tussen aantal inwoners in een traject loopt gelijk op met het aantal inwoners met problematische schulden volgens CBS-gegevens.

Dienstverlening algemeen

Kengetallen	
Aantal bezwaar- en beroepszaken	
Doelstelling	Indicator
Professionals van de RSD nemen de inwoner als vertrekpunt. De inwoner wordt versterkt en gefaciliteerd.	Klanttevredenheidscijfer is minimaal 7,5.

Bijlage 1

Bijdragen gemeenten 2028-2030

Specificatie gemeenten 2028	Bunnik	De Bilt	Utrechtse Heuvelrug	Wijk bij Duurstede	Zeist	Totaal
Gebundelde uitkeringen / BBZ	3.128.694	12.823.930	12.407.695	5.143.427	23.814.801	57.318.547
BUIG deel LKS	340.670	1.120.025	1.607.670	663.022	2.317.092	6.048.478
Baten BUIG / BBZ	-19.700	-153.900	-178.600	-166.200	-381.600	-900.000
Ontschotting	-95.449	-149.298	-314.266	125.549	433.464	0
BBZ kredietverstrekking	0	10.400	15.600	0	36.400	62.400
BBZ onderzoekskosten levensvatbaarheid	5.000	20.000	25.000	10.000	40.000	100.000
BBZ baten/terugontvangen op kredietverstrekking	0	-25.700	-24.600	-15.400	-25.700	-91.400
Tozo regeling	0	0	0	0	0	0
Bijzondere bijstand	132.240	749.120	764.320	326.040	1.474.280	3.446.000
Studietoelage	59.000	151.000	167.000	51.000	595.000	1.023.000
Bijzondere bijstand	-3.240	-15.120	-31.320	-14.040	-71.280	-135.000
Collectieve Ziektekostenverzekering	70.590	142.983	185.969	82.668	340.340	822.550
Individuele inkomensvoorzieningen	72.000	357.000	374.000	145.000	751.000	1.699.000
Minimabeleid gemeenten	0	0	250.000	0	475.000	725.000
Alleenverdieners problematiek (incl. uitvoeringskosten)	0	0	0	0	0	0
Re-integratie & Participatie & jeugdwerkloosheid	121.263	506.365	559.840	245.617	1.044.915	2.478.000
Voorzieningen Wet Inburgering	200.485	614.902	554.097	284.661	792.665	2.446.810
Uitkering Wet Sociale Werkvoorziening (sociaal domein)	489.000	925.000	1.420.000	861.000	4.864.000	8.559.000
Kinderopvang	53.000	135.000	142.000	7.000	237.000	574.000
Noodregeling leefgeld Oekraïners (incl. uitvoeringskosten)	100.844	311.931	226.305	57.378	521.942	1.218.400
Bijdrage inning huisvesting Oekraïners	-48.000	-96.000	-72.000	0	-184.000	-400.000
Rijksbijdrage sociale infrastructuur	8.550	30.782	41.042	20.521	71.824	172.719
Impulsmiddelen sociale infrastructuur	11.785	40.405	57.241	26.215	95.480	231.126
Apparaatskosten	900.590	3.474.520	3.475.230	1.580.740	6.565.227	15.996.307
Bijdrage uitvoeringskosten re-integratie	145.200	606.500	670.500	294.200	1.251.500	2.967.900
Uitvoeringskosten Wet Inburgering	82.500	248.500	278.500	129.500	411.800	1.150.800
BIGA bijdragen	30.719	54.400	79.811	52.141	282.929	500.000
Totaal	5.785.742	21.882.745	22.681.033	9.910.039	45.754.079	106.013.637
Effect taakstelling inrichtingskosten BB	-7.882	-30.408	-30.422	-13.832	-57.456	-140.000
Effect taakstelling afschaffen uitstroomprijs	-3.378	-13.032	-13.038	-5.928	-24.624	-60.000
Effect taakstelling APP i.v.m. kostenbeheersing	-16.947	-65.373	-65.387	-29.747	-123.546	-301.000
Totaal na taakstelling	5.757.535	21.773.932	22.572.186	9.860.532	45.548.453	105.512.637

Tabel 38: Specificatie gemeentelijke bijdrage 2028

Specificatie gemeenten 2029	Bunnik	De Bilt	Utrechtse Heuvelrug	Wijk bij Duurstede	Zeist	Totaal
Gebundelde uitkeringen / BBZ	3.128.694	12.823.930	12.407.695	5.143.427	23.814.801	57.318.547
BUIG deel LKS	340.670	1.120.025	1.607.670	663.022	2.317.160	6.048.546
Baten BUIG / BBZ	-19.700	-153.900	-178.600	-166.200	-381.600	-900.000
Ontschotting	-95.449	-149.298	-314.266	125.549	433.464	0
BBZ kredietverstrekking	0	10.400	15.600	0	36.400	62.400
BBZ onderzoekskosten levensvatbaarheid	5.000	20.000	25.000	10.000	40.000	100.000
BBZ baten/terugontvangen op kredietverstrekking	0	-25.700	-24.600	-15.400	-25.700	-91.400
Tozo regeling	0					0
Bijzondere bijstand	132.240	749.120	764.320	326.040	1.474.280	3.446.000
Studietoelage	59.000	151.000	167.000	51.000	595.000	1.023.000
Bijzondere bijstand	-3.240	-15.120	-31.320	-14.040	-71.280	-135.000
Collectieve Ziektekostenverzekering	70.590	142.983	185.969	82.668	340.340	822.550
Individuele inkomensvoorzieningen	72.000	357.000	374.000	145.000	751.000	1.699.000
Minimabeleid gemeenten	0	0	250.000	0	475.000	725.000
Alleenverdieners problematiek (incl. uitvoeringskosten)	0	0	0	0	,	0
Re-integratie & Participatie & jeugdwerkloosheid	121.263	506.365	559.840	245.617	1.044.915	2.478.000
Voorzieningen Wet Inburgering	200.485	614.902	554.097	284.661	792.665	2.446.810
Uitkering Wet Sociale Werkvoorziening (sociaal domein)	456.000	866.000	1.302.000	826.000	4.690.000	8.140.000
Kinderopvang	53.000	135.000	142.000	7.000	237.000	574.000
Noodregeling leefgeld Oekraïners (incl. uitvoeringskosten)	100.844	311.931	226.305	57.378	521.942	1.218.400
Bijdrage inning huisvesting Oekraïners	-48.000	-96.000	-72.000	0	-184.000	-400.000
Rijksbijdrage sociale infrastructuur	9.116	32.819	43.759	21.879	76.578	184.151
Impulsmiddelen sociale infrastructuur	11.785	40.405	57.241	26.215	95.480	231.126
Apparaatskosten	900.590	3.474.520	3.475.230	1.580.740	6.565.227	15.996.307
Bijdrage uitvoeringskosten re-integratie	145.200	606.500	670.500	294.200	1.251.500	2.967.900
Uitvoeringskosten Wet Inburgering	82.500	248.500	278.500	129.500	411.800	1.150.800
BIGA bijdragen	30.719	54.400	79.811	52.141	282.929	500.000
Totaal	5.753.308	21.825.782	22.565.750	9.876.397	45.584.901	105.606.137
Effect taakstelling inrichtingskosten BB	-7.882	-30.408	-30.422	-13.832	-57.456	-140.000
Effect taakstelling afschaffen uitstroomprijs	-3.378	-13.032	-13.038	-5.928	-24.624	-60.000
Effect taakstelling APP i.v.m. kostenbeheersing	-16.947	-65.373	-65.387	-29.747	-123.546	-301.000
Totaal na taakstelling	5.725.101	21.716.969	22.456.903	9.826.890	45.379.275	105.105.137

Tabel 39: Specificatie gemeentelijke bijdrage 2029

Specificatie gemeenten 2030	Bunnik	De Bilt	Utrechtse Heuvelrug	Wijk bij Duurstede	Zeist	Totaal
Gebundelde uitkeringen / BBZ	3.128.694	12.823.930	12.407.695	5.143.427	23.814.801	57.318.547
BUIG deel LKS	340.670	1.120.025	1.607.670	663.022	2.316.132	6.047.518
Baten BUIG / BBZ	-19.700	-153.900	-178.600	-166.200	-381.600	-900.000
Ontschotting	-95.449	-149.298	-314.266	125.549	433.464	0
BBZ kredietverstrekking	0	10.400	15.600	0	36.400	62.400
BBZ onderzoekskosten levensvatbaarheid	5.000	20.000	25.000	10.000	40.000	100.000
BBZ baten/terugontvangen op kredietverstrekking	0	-25.700	-24.600	-15.400	-25.700	-91.400
Tozo regeling	0	0	0	0	0	0
Bijzondere bijstand	132.240	749.120	764.320	326.040	1.474.280	3.446.000
Studietoelage	59.000	151.000	167.000	51.000	595.000	1.023.000
Bijzondere bijstand	-3.240	-15.120	-31.320	-14.040	-71.280	-135.000
Collectieve Ziektekostenverzekering	70.590	142.983	185.969	82.668	340.340	822.550
Individuele inkomensvoorzieningen	72.000	357.000	374.000	145.000	751.000	1.699.000
Minimabeleid gemeenten	0	0	250.000	0	475.000	725.000
Alleenverdieners problematiek (incl. uitvoeringskosten)	0	0	0	0	0	0
Re-integratie & Participatie & jeugdwerkloosheid	121.263	506.365	559.840	245.617	1.044.915	2.478.000
Nieuwkomers (klantkosten)	0	0	0	0	0	0
Voorzieningen Wet Inburgering	200.485	614.902	554.097	284.661	792.665	2.446.810
Uitkering Wet Sociale Werkvoorziening (sociaal domein)	458.000	790.000	1.311.000	642.000	4.472.000	7.673.000
Kinderopvang	53.000	135.000	142.000	7.000	237.000	574.000
Noodregeling leefgeld Oekraïners (incl. uitvoeringskosten)	100.844	311.931	226.305	57.378	521.942	1.218.400
Bijdrage inning huisvesting Oekraïners	-48.000	-96.000	-72.000	0	-184.000	-400.000
Rijksbijdrage sociale infrastructuur	9.732	35.034	46.712	23.356	81.745	196.579
Impulsmiddelen sociale infrastructuur	11.785	40.405	57.241	26.215	95.480	231.126
Apparaatskosten	900.590	3.474.520	3.475.230	1.580.740	6.565.227	15.996.307
Bijdrage uitvoeringskosten re-integratie	145.200	606.500	670.500	294.200	1.251.500	2.967.900
Uitvoeringskosten Wet Inburgering	82.500	248.500	278.500	129.500	411.800	1.150.800
BIGA bijdragen	30.719	54.400	79.811	52.141	282.929	500.000
Totaal	5.755.924	21.751.997	22.577.703	9.693.874	45.371.040	105.150.537
Effect taakstelling inrichtingskosten BB	-7.882	-30.408	-30.422	-13.832	-57.456	-140.000
Effect taakstelling afschaffen uitstroomprijs	-3.378	-13.032	-13.038	-5.928	-24.624	-60.000
Effect taakstelling APP i.v.m. kostenbeheersing	-16.947	-65.373	-65.387	-29.747	-123.546	-301.000
Totaal na taakstelling	5.727.717	21.643.184	22.468.856	9.644.367	45.165.414	104.649.537

Tabel 40: Specificatie gemeentelijke bijdrage 2030

Bijlage 2

Toelichting grondslagen prognose BUIG

Toelichting prognose resultaat BUIG voor gemeenten

Bij de raming in deze begroting is het uitgangspunt dat de ontwikkeling van het klantenbestand van de ZOU-gemeenten gelijke tred houdt met de landelijke ontwikkeling. Op basis van de meest recente prognoses van het CPB in het [CEP 2026](#) en de [Raming van het bijstandsvolume in de MEV 2026](#) zal naar verwachting in 2027 het resultaat voor alle gemeenten, behalve gemeente Wijk bij Duurstede, negatief zijn. In voorgaande jaren compenseerde gemeente Zeist via de solidariteitsafspraken het nadelig saldo van de overige gemeenten. Inmiddels werkt de lagere realisatie in de afgelopen jaren van gemeente Zeist door via de systematiek van de BUIG. Hierdoor wordt de uitkering van gemeente Zeist met ingang van 2026 lager.

Grondslagen prognose

Als basis voor de begrote lasten voor 2027 is de realisatie 2025 genomen. Op de uitkeringen zijn de volgende trendpercentages toegepast:

- Prijsindex uitkeringen 2026 t.o.v. 2025: +4,4%;
- Prijsindex uitkeringen 2027 t.o.v. 2026: +3,5%;
- Volumegroei 2026 t.o.v. 2025: +1%;
- Volumegroei 2027 t.o.v. 2026: 0%.

Voor de prijsontwikkeling van de uitkeringen is aangesloten bij de indexering van het brutominimumloon volgens bijlage 9 bij het CEP 2026:

Bijlage 09 CEP2026, Prijzen, lonen en de koppeling, 1970-2031							
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
volumemutaties per jaar in %							
Prijsindices							
Consumptieprijs (nationale rekeningen)	2,4	1,7	1,8	2,6	2,3	2,5	2,3
Inflatie (geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp))	3,0	2,1	1,9	2,5	2,0	2,2	2,0
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	3,3	2,3	2,1	2,5	2,1	2,3	2,1
Alternatieve cpi (koopkracht- en armoedecijfers) (a)	3,3	2,3	2,1	2,5	2,1	2,3	2,1
Afgeleide nationale consumentenprijsindex (cpi)	2,9	2,1	1,9	2,3	2,1	2,1	2,1
Loonvoet marktsector (b)							
Cao-loon (inclusief overloop)	5,3	4,0	3,5	3,5	3,0	2,9	3,0
Incidenteel	0,7	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Brutoloon	6,0	4,3	3,8	3,7	3,3	3,2	3,3
Sociale lasten werkgevers	0,3	-0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Loonvoet marktsector (c)	6,3	4,1	3,9	3,8	3,3	3,3	3,3
Loonvoet bedrijven (d)	6,3	4,1	3,9	3,8	3,3	3,3	3,3
De koppeling							
Cao-loon (e)	5,0	3,9	3,5	3,5	3,1	3,0	3,0
Bruto minimumloon	5,6	4,4	3,5	3,5	3,2	3,0	3,0
Netto minimumuitkering	4,2	3,8	2,3	2,9	2,9	2,8	2,8
Overig							
Prijs toegevoegde waarde bedrijven	3,1	3,0	2,3	3,0	2,5	2,6	2,5

Voor de ontwikkeling van het aantal uitkeringen is de landelijke prognose gevolgd. De landelijke trend is namelijk ook herkenbaar in de ZOU-regio. Deze prognose bedraagt afgerond +1% in 2026 en vlakt vervolgens af (0% in 2027).

Overige mogelijke ontwikkelingen

De prognoses van het CPB houden uitsluitend rekening met werkelijke economische en demografische ontwikkelingen. Mogelijke gevolgen van nieuw beleid en/of wetswijzigingen zijn daarin niet meegenomen. Dit geldt bijvoorbeeld voor mogelijke gevolgen van Europese en binnenlandse wet- en regelgeving/afspraken op het gebied van migratie en voor de Participatiewet in balans.

Een andere belangrijke ontwikkeling in 2027 is dat de verblijfstitel voor Oekraïense vluchtelingen gaat wijzigen. De huidige Europese verblijfstitel bestaat tot 5 maart 2027. Daarna ontvangen de ongeveer 135.000 Oekraïense vluchtelingen in Nederland een verblijfsvergunning voor drie jaar. Hiermee krijgen zij dezelfde rechten en plichten als Nederlanders en kunnen zij een beroep doen op de Participatiewet. Hierover valt meer te lezen in paragraaf 2.6. De effecten hiervan voor de volumeontwikkeling van de algemene bijstand wordt door het CPB echter niet meegenomen in de prognose van het bestand. Daarnaast is het effect van de geopolitieke situatie op de wereldeconomie onzeker.

Prognose van de Rijksbijdrage BUIG

Voor de prognose van de Rijksbijdrage (BUIG-financiering) is de meest recente prognose uit de LIAS-applicatie als basis genomen. Uit die prognose van de Rijksbijdrage blijkt dat het budget voor Zeist voor de uitkeringen met ingang van 2026 € 1,1 miljoen lager wordt. Omdat deze prognose echter in prijspeil 2025 is opgesteld, is hierop vervolgens dezelfde prijsindex toegepast als op de begrote uitgaven. In tabel 5 van paragraaf 2.1 is te zien hoe het geprognostiseerde resultaat voor 2027 is opgebouwd.

Budget loonkostensubsidies

Het Rijksbudget voor loonkostensubsidies is onderdeel van de BUIG-financiering maar kent een aparte verdeelsystematiek. In 2025 is het budget voor de loonkostensubsidies door de ZOU-gemeenten vrijwel exact besteed en dus budgettair neutraal aangewend. Deze aanname is doorgetrokken tot en met 2027. Het Rijk vergoedt op macroniveau het totaal van de werkelijk verstrekte subsidies. Maar op gemeentelijk niveau kunnen wel voor- of nadelen ontstaan als de uitgaven harder stijgen dan de landelijke trend.

Vangnetregeling BUIG

De raming van een eventuele BUIG-vangnetuitkering is voorzichtigheidshalve gebaseerd op de basisregeling. Per 2026 is de vangnetregeling uitgebreid. Deze verruiming geldt met name voor gemeenten met meerjarige substantiële tekorten in het BUIG-budget en kent strikte toelatingseisen. In de prognose is een mogelijke extra uitkering op basis van deze uitgebreide regeling niet meegenomen.